

MINISTERIET FOR
BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER

**Grunddataprogrammet under den
Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2012 – 2015**

Delprogram 1: Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata

Programstyringsdokument

MBBL-REF: 2012-3715

Version: 1.5.1

Status: **Godkendt af styregruppen**

Oprettet: 2. juli 2015

Dokument historie

Version	Dato	Beskrivelse	Initialer
0.1	02-08-2012	Initialversion	PLL-MBBL
0.1.2	09-11-2012	Til kommentering i MBBL	PLL-MBBL
0.2	13-11-2012	MBBL kommentarer indarbejdet	PLL-MBBL
0.2.1	15-11-2012	Servicemål udgår	PLL-MBBL
0.2.2	19-11-2012	Mindre justeringer	PLL-MBBL
0.3.0	01-02-2013	Justeret pba. Input fra styregruppemøde 22.11.2012	ALE/PLL-MBBL
1.0	11-02-2013	Godkendt af styregruppen	ALE-MBBL
1.1	15-05-2013	Revideret ift. fælles analyse	PLL-MBBL
1.2	29-05-2013	Godkendt af styregruppen	PLL-MBBL
1.3	20-08-2014	Opstart af revision af PSD	KE-MBBL
1.3.1	1-3-2015	Fortsat revision af PSD	KE-MBBL
1.3.4	12-03-2015	Indarbejdelse af delprogramkommentarer	KE-MBBL
1.4	17-03-2015	Indarbejdelse af kommentarer fra projektfora, forelægges styregrupperne	KE-MBBL
1.5	13-05-2015	Indarbejdelse af kommentarer fra GD1 styregruppe	PLL-MBBL
1.5.1	2-07-2015	Enkelte redaktionelle rettelser	ALE-MBBL

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING.....	4
1.1 PROGRAMMETS ANLEDNING	4
1.2 PROGRAMSTYRINGSdokUMENTETS FORMÅL.....	4
1.3 PROGRAMMETS INTERESSETER	4
1.4 EJENDOMSREGISTRE DER ER I SPIL.....	6
1.5 DEN FORRETNINGSMÆSSIGE BEGRUNDELSE FOR PROGRAMMET	6
1.5.1 Den fremtidige situation efter indførelse af løsningen.....	6
1.5.2 Den nuværende situation.....	7
1.5.3 Forretningens mål med programmet.....	8
1.5.4 Situationen hvis ikke programmet ikke gennemføres	8
1.6 PROGRAMMETS BAGGRUND	8
2. RAMMER FOR PROGRAMMET	10
2.1 BESKRIVELSE AF GRUNDIDE	10
2.2 FORRETNINGSMÆSSIGE MÅL	11

2.3	FORMÅL	12
2.4	MÅL	12
2.5	LEVERANCER	14
3.	AKTØRERNES OPGAVER I RELATION TIL PROGRAMMET	15
3.1	MINISTERIET FOR BY, BOLIG OG LANDDISTRIKTER	15
3.2	KOMMUNERNE.....	15
3.3	GEODATASTYRELSEN	16
3.4	SKAT.....	16
3.5	DOMSTOLSSTYRELSEN	17
4.	PRINCIPPER FOR IMPLEMENTERINGEN	18
4.1	HOVEDTIDSPLAN	19
5.	ORGANISERING	22
6.	ØKONOMI	25
7.	REFERENCER.....	27
8.	BILAG 1: AKTØRERNES ANSVAR	29
8.1	MINISTERIET FOR BY, BOLIG OG LANDDISTRIKTER	29
8.2	KOMMUNERNE.....	30
8.3	GEODATASTYRELSEN	31
8.4	SKAT.....	33
8.5	DOMSTOLSSTYRELSEN	34
9.	BILAG 2: IMPLEMENTERING	35
9.1	MINISTERIET FOR BY, BOLIG OG LANDDISTRIKTER	35
9.2	KOMMUNERNE.....	35
9.3	GEODATASTYRELSEN	36
9.4	SKAT.....	37
9.5	DOMSTOLSSTYRELSEN	37
10.	BILAG 3: ORGANISERING	38
10.1	PROGRAMLEDELSE.....	39
10.2	PROGRAMSTYRING	40
10.2.1	Programsekretariat	40
10.2.2	Projektforum	41
10.3	PROJEKTER	41
11.	BILAG 4: ØKONOMI	42
11.1	MINISTERIET FOR BY, BOLIG OG LANDDISTRIKTER	42
11.2	KOMMUNERNE.....	43
11.3	GEODATASTYRELSEN	43
11.4	SKAT.....	44
11.5	DOMSTOLSSTYRELSEN	44

1. Indledning

1.1 Programmets anledning

I regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 har regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) har den 3. oktober 2012 indgået en aftale om et grunddataprogram under overskriften: Aftale om gode grunddata til alle – en kilde til vækst og effektivisering. Delaftale 1 om "Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata" er en af grunddataprogrammets delaftaler. Delaftale 1 indeholder flere projekter og styres derfor som delprogram 1 under grunddataprogrammet. I det følgende betegnes delprogram 1 som "delprogrammet" og forkortes i mange sammenhænge til GD1.

Parterne bag delaftale 1 er:

- Finansministeriet v/ Digitaliseringsstyrelsen
- Ministeriet for By-, Bolig- og Landdistrikter
- Miljøministeriet v/ Geodatastyrelsen
- Justitsministeriet v/ Domstolsstyrelsen og Tinglysningssretten
- KL
- DR

Delprogrammet tager udgangspunkt i delaftale 1 og de forarbejder, der er grundlaget for delaftalens business case. Referencer til de forberedende arbejder er gengivet p. 27. Det konkrete aftalegrundlag for delprogrammet er revideret primo 2015 og er tiltrådt af Grunddatabestyrelsen. Den endelige godkendelse skal ske i regeringens ØU medio 2015.

1.2 Programstyringsdokumentets formål

Nærværende styringsdokument fokuserer på de enkelte aftaleparters ansvar og opgaveportefølje i forbindelse med gennemførelsen af delaftale 1.

Styringsdokumentet konstituerer aftaler og danner grundlaget for planlægning og tilrettelæggelse af programmet som helhed og for koordinationen mellem aftaleparternes projekter.

1.3 Programmets interesser

Programmets medvirkende:

- **Digitaliseringsstyrelsen** (DIGST) har det overordnede ansvar for realiseringen af grunddataprogrammet under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Derudover har DIGST ansvaret for etableringen af den grundlæggende it-infrastruktur omkring den fællesoffentlige Datafordeler (GD7) via aktiviteter i grunddatasekretariatet og arkitekturforum i regi af GD8. Nærværende program vil via Grunddatabestyrelsen blive koordineret med grunddataprogrammet og andre overordnede tiltag.
- **Ministeriet for By- Bolig og landdistrikter** (MBBL) koordinerer og leverer sekretariatsbistand til programmet. MBBL har det overordnede ansvar for Bygnings- og Boligregistret (BBR) for/ved samordningen af ejendomsdataområdet og for at stille bygnings- og ejendomsdata mv. til rådighed for myndigheder, private virksomheder og

borgere. BBR-data anvendes i en lang række kommunale og statslige forvaltningsprocesser – lige fra fx ejendomsvurdering og sagsbehandling til analyser samt beregning af bloktilskud til kommunerne. BBR bruges også flittigt af ejendomsmæglere, banker, realkreditinstitutter, boligadvokater, forsyningsselskaber m.fl.

- **Geodatastyrelsen (GST)** har som matrikelmyndighed ansvaret for registreringer i Matriklen. Matriklens oplysninger er grundlaget for andre myndigheders registreringer, herunder BBR, tinglysning og ejendomsbeskatning. GST stiller ejendomsdata til rådighed for myndigheder, private virksomheder og borgere. På baggrund af foranalysen vedr. Ejerfortegnelsen er det besluttet at Geodatastyrelsen overtager opgaven med at etablere Ejerfortegnelsen, og etablerer Ejerfortegnelsen midlertidigt som et selvstændigt register også kaldet "Palleløsningen" med henblik på senere permanent tilknytning til Digital Tinglysning.
- **Domstolsstyrelsen (DMST)** har ansvaret for at udvikle og administrere domstolene, herunder Tinglysningsretten. Tinglysningsretten har ansvaret for at tinglyse rettigheder vedrørende fast ejendom, herunder oplysninger om ejerforhold. Domstolsstyrelsen stiller ejendomsdata til rådighed for myndigheder, private virksomheder og borgere. Ejerfortegnelsen etableres midlertidigt som et selvstændigt register af GST. Ejerfortegnelsen baseres på en portabel arkitektur med henblik på senere permanent tilknytning til Digital Tinglysning.
- **Kommunernes Landsforening (KL)** repræsenterer kommunerne. Kommunerne registrerer og anvender ejendoms- og bygningsdata i forbindelse med varetagelsen af en række ejendomsrelaterede myndighedsopgaver, herunder den kommunale ejendomsbeskatning. I dag systemunderstøttes disse opgaver i vidt omfang af det fælleskommunale ejendomsregister (ESR). Desuden er kommunerne vigtige brugere af ejendoms- og bygningsdata i en række kommunale opgavesystemer. Kommunerne vil, i forbindelse med etablering af Ejerfortegnelsen midlertidigt som et selvstændigt register af GST, bistå med varetagelsen af en række manuelle opgaver, indtil der findes en permanent løsning.
- **Skatteministeriet (SKAT)** har ansvaret for vurderingen af landets faste ejendomme. SKAT er som sådan en vigtig bruger af ejendoms- og bygningsdata, men står udenfor aftalen om Effektiv genbrug af ejendomsdata. Af historiske årsager er SKATs vurderingssystem en integreret del af ESR. Derfor deler kommunerne og SKAT på ejendomsbeskatningsområdet såvel data som funktionalitet.

Øvrige interessenter i programmet:

- **Praktiserende landinspektører**, som dels fremstiller sager om matrikulære forandringer for kommunen, og dels er leverandør af ændringer af ejendomsretlige grunddata til matriklen og tingbogen. Med Ejendomsdataprogrammet får landinspektørerne nye opgaver ift. Adresseregisteret og BBR.
- **Offentlige og private anvendere af ejendoms- og bygnings/boligdata** som har behov for en enkel, sikker og konsistent tilgang til data. Foruden kommunerne og SKAT er Fødevarerministeriet, Miljøministeriet, DSB og forsvaret vigtige offentlige brugere af

ejendomsdata. På den private side er de væsentligste brugere ejendomsmarkedets aktører: realkredit institutioner, banker, advokater, praktiserende landinspektører, ejendomsmæglere mv. samt forsyningsselskaberne.

- **GeoDanmark** som har ansvar for specifikationen af FOTs bygningstema.

1.4 Ejendomsregistre der er i spil

Matriklen består af hhv. Matrikelregisteret og Matrikelkortet, der indeholder oplysninger om Danmarks ca. 2,5 mio. jordstykker og deres arealstørrelser mv. Hvert jordstykke er identificeret ved et matrikelnummer og er stedfæstet på matrikelkortet.

BBR (Bygnings- og Boligregisteret) indeholder detaljerede oplysninger om alle landets bygninger og boliger. BBR indeholder tillige det komplette register for alle landets adresser med geografiske koordinater.

Tingbogen indeholder oplysninger om de rettigheder, der er tinglyst på en bestemt fast ejendom. Tingbogen opdeler rettighederne i *adkomst* (tinglyst ejer), *byrder* (servitutter) og *hæftelser* (lån i ejendommen).

Ejerfortegnelsen er et nyt autoritativt register over de faktiske ejere af fast ejendom i Danmark. Registeret indeholder oplysninger om både tinglyste og ikke-tinglyste ejerskaber. Ejerfortegnelsen etableres ved overførsel af ejer- og administratoroplysninger fra ESR. Ejerfortegnelsen vedligeholdes bl.a. på grundlag af af meddelelser fra Tingbogen om tinglyste ejerskifter. Ejerfortegnelsen indeholder oplysninger om den eller de personer/virksomheder, som ejer, er administrator, eller andre der på ejers vegne kan råde over eller modtage oplysninger vedrørende ejendommen.

ESR (Ejendomsstamregisteret) består af en registerdel og en ejendomsskattedel. Registerdelen indeholder den mest komplette og ajourførte fortegnelse over landets faste ejendomme og deres ejere. ESR ajourføres løbende med oplysninger fra Matriklen (jordstykker), Tingbogen (ejerlejligheder og ejerskifter) samt den kommunale administration (bygninger på fremmed grund og ejerskifter).

1.5 Den forretningsmæssige begrundelse for programmet

1.5.1 Den fremtidige situation efter indførelse af løsningen

Når programmet er gennemført vil behandling og registrering af ejendomme i Danmark basere sig på et sammenhængende og ensartet grundlag, idet ejendomsrådets grunddata findes i de autoritative registre, nemlig Matriklen og Bygnings- og Boligregistret og den nye fortegnelse over ejendommejere og administratorer, Ejerfortegnelsen.. Offentlige og private dataanvendere får adgang til harmoniserede ejendoms- og bygningsdata, grunddata, via den fællesoffentlige datafordeler.

Matriklen får tilføjet Tingbogens oplysninger om ejerlejligheder og ESR's registreringer af bygninger på fremmed grund. Disse ejendomme identificeres entydigt ved den fælles ejendomsnøgle: BFE-nummer. Desuden registreres i tilknytning til Matriklen ejendomme, der er under tilblivelse.

BBR vil som i dag indeholde oplysninger om samtlige bygninger/boliger med reference til Matriklens registrering af den ejendom, som bygningen/boligen tilhører.

Tingbogen vil som i dag indeholde oplysninger om de rettigheder, der er tinglyst på ejendommen. Der gennemføres en retlig prøvning af adkomst, pant og servitutter i forhold til matrikulære sager forud for endelig registrering i Matriklen, således at registreringen af rettigheder som vedrører ejendomme, der findes i matriklen, sker på grundlag af Matriklens oplysninger .

Kommunernes behov for at opretholde et selvstændigt ejendomsregister (ESR) bortfalder, fordi oplysninger om ejendomme og deres ejere bliver tilgængelige fra de autoritative registre: Matriklen og Ejerfortegnelsen. For at Matriklen, BBR og Ejerfortegnelsen tilsammen kan erstatte ESR og ESR's funktionalitet, så stiller det krav til at systemerne integreres tæt. Løsningen på at systemerne skal være såkaldte "samarbejdende" systemer er teknisk valgt ved at basere de nødvendige integrationer på Service Orienteret Arkitektur (SOA). I relation til den fællesoffentlige datafordeler etableres derfor en fælles besked- og hændelsesfordeler, som alle registre i delprogrammet bygger deres løsningsarkitektur op om.

Da ESR bortfalder bliver kommunernes udgifter til IT-udvikling og drift mindre, og der skal bruges færre ressourcer til ejendomsskatteforvaltningen, fordi registreringsopgaver bortfalder. Disse gevinster indgår i programmets business case.

Det bliver muligt at anvende og sammenholde oplysninger fra grunddataregistrene direkte. I modsætning til i dag, hvor det kræver betydelige ressourcer og manuelle processer at sammenstille ejendomsoplysninger korrekt.

Alle offentlige og private parter der i dag anvender ejendomsdata i forvaltning og forretning, (f.eks. ved skatteopkrævning, tilskudssager, ejendomshandel og belåning) vil derfor opleve at relevante oplysninger om fast ejendom er registreret og tilgængelige på en enkel, tidssvarende og sammenhængende måde.

1.5.2 Den nuværende situation

Som det er i dag registres de samme ejendomsoplysninger flere gange i de forskellige registre: Matriklen, Tingbog, ESR og BBR. Da registrenes lovmæssige grundlag er forskelligt, sker registreringerne i forhold til den forståelsesramme og det begrebsapparat, som den pågældende lovgivning definerer.

Den nuværende registrering og anvendelse af ejendomsoplysninger afspejler, at hver enkelt sektor/myndighedsområde oprindeligt udviklede systemer og arbejdsgange, der passede til egne behov. Systemerne er skabt, før det blev muligt at udveksle og sammenstille data fra mange forskellige kilder.

Derfor står ejendomsregistreringen i dag på et unødigt kompliceret fundament af data fra forskellige registre og med hver deres definition af de samme begreber. Faktisk findes der tre forskellige forståelser af begrebet fast ejendom, uden entydig sammenhæng begreberne imellem. Ejendomsregistreringen fungerer, men det kræver manuelle processer, skyggeregistreringer og genererer fejl. Det er hverken optimalt eller langtidsholdbart.

1.5.3 Forretningens mål med programmet

Gennemførelse af programmet vil være grundlaget for omfattende effektiviseringer af alle områder i den offentlige og private sektor, der anvender oplysninger om fast ejendom. En lang række manuelle processer og arbejdsgange vil forsvinde, fordi oplysningerne uden videre kan genbruges i komplekse digitale samspil.

Området vil samtidig opleve et kvalitetsløft, da de harmoniserede grunddata i de autoritative registre vil betyde færre fejlkilder i processer relateret til fast ejendom.

1.5.4 Situationen hvis ikke programmet ikke gennemføres

KL har besluttet at udvikle et nyt IT-system til erstatning af det nuværende og forældede ESR. Sigtet er at forenkle og modernisere kommunernes arbejde med administration i relation til fast ejendom i Danmark og de øvrige opgaver kommunerne varetager med ESR som værktøj. Heri indgår tanker om, at kommunerne skal tilgå grunddata i statslige registre.

Hvis programmets ikke gennemføres, vil kommunerne ikke have adgang til harmoniserede ejendoms- og bygningsdata. Ingen af de nuværende statslige ejendomsregistre er komplette i forhold til at indeholde ajourførte oplysninger om samtlige faste ejendomme og deres ejere. Derfor vil kommunerne være tvunget til fortsætte skyggeregistreringen af disse oplysninger, som i dag foregår i ESRs registerdel. KL bliver nødt til at udvikle og drive et nyt kommunalt ejendomsregister til erstatning for ESRs registerdel. Konsekvensen bliver, at de gevinster, der er knyttet til bortfaldet af den kommunale skyggeregistrering ikke kan realiseres, og business casens forudsætninger ændres afgørende.

Tankerne om en samlet modernisering af ejendomsregistreringen er ikke nye, men realiseringen heraf har lidt under manglen på initiativ til at tage det første skridt. KL's beslutning om at afvikle det nuværende ESR har skabt en unik situation, som tvinger ejendomsrådets øvrige aktører til at agere, herunder SKAT. Beslutningen om en samlet modernisering af ejendomsdataområdet kan ikke udsættes, fordi det er netop nu moderniseringsgevinsterne kan realiseres. Det vil vare mange år før en tilsvarende situation vil opstå igen.

Såfremt programmet ikke gennemføres, er der risiko for, at hver myndighed laver deres egne "forbedringer" ad hoc, så begreberne ikke harmoniseres på tværs, hvorfor it-systemer ikke kommer til at spille ordentligt sammen.

1.6 Programmets baggrund

I regi af programmet om grunddata for vækst og effektivisering (Grunddataprogrammet) under den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2011 – 2015 er der indgået en delaftale om *Effektivisering af ejendomsregistrering og genbrug af ejendomsdata* (herefter benævnt:

aftalen). Aftalen beskriver overordnet hvilke aktiviteter der skal gennemføres som en konsekvens af beslutningen om modernisering af ejendomsregistreringen. Udover aktiviteter, der skal sikre at ejendomsregistre er fagligt og teknisk up-to-date, fastlægger aftalen også konkrete ændringer i fordelingen af opgaver i relation til den fremtidige registrering af grunddata.

Som en del af det forberedende arbejde har aftaleparterne med udgangspunkt i fælles analyser af de nuværende arbejdsprocesser og infrastruktur udarbejdet scenarier og overordnet specificeret fremtidige processer og infrastruktur. Se p. 27 for yderligere oplysninger om det forberedende arbejde.

Aftalen og business case er baseret på resultaterne af dette fælles analysearbejde.

2. Rammer for programmet

2.1 Beskrivelse af grundide

Programmets grundidé er, at oplysninger om fast ejendom samles i autoritative grunddataregistre:

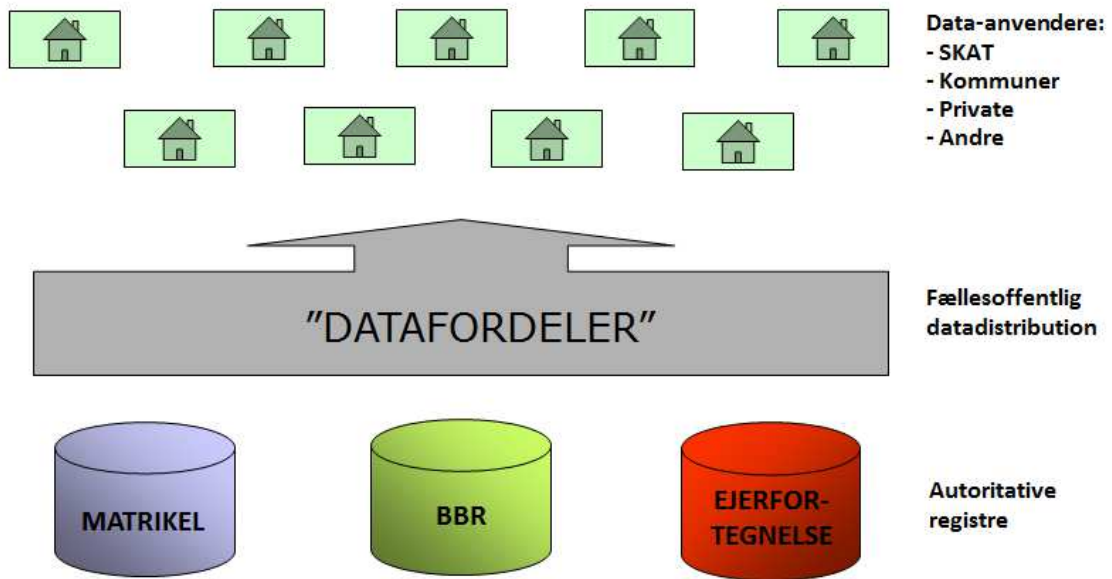
- Matriklen: Identifikation og grundregistrering af alle typer fast ejendom.
- Ejerfortegnelsen: Oplysninger om de faktiske ejendomsejere og administratorer, samt kopi af tinglyst ejer..
- BBR: Detaljer om bygninger, tekniske anlæg og bolig-/erhvervsenheder samt adresser.

GD1 vil etablere et registersamarbejde mellem Matriklen, BBR og den nye Ejerfortegnelse. Gennem samarbejdet sikres, at offentlige og private anvendere af ejendomsdata fremover via Datafordeleren tilgår oplysninger fra de samarbejdende grunddataregistre. Kommunerne etablerer nye ejendomsøkonomiske systemer, som får adgang til Datafordeleren, samtidig ophører vedligeholdelsen af det kommunale ejendomsregister (ESR).

Overgangen til samarbejdende grunddataregistre betyder, at den forretningsmæssige styring, som i dag er indbygget i ESR, fremover skal håndteres via ajourføringsservices i grunddataregistrene og ved udstilling af hændelser og dataservices på Datafordeleren. Specielt er tværgående services på Datafordeleren til afløsning af ESR-funktionalitet af afgørende betydning.

Samtidig sker der en modernisering af de dele af ESR, som anvendes til beregning og opkrævning af ejendomsskat og bidrag, mens ESRs registerdel bortfalder. Dermed ophører vedligeholdelsen af grunddata i kommunale registre, idet offentlige og private fagsystemer fremover via den fællesoffentlige Datafordeler henter grunddata ved kilden. Oplysninger om ejendomsvurderingen vil ligeledes kunne tilgås via Datafordeleren.

Grundideen kan illustreres således:

Figur 2-1: Ejendoms- og bygningsdata samles i autoritative registre og fordeles.

I dag er der en række omstændigheder, der hindrer et smidigt og effektivt digitalt samspil mellem ejendomsrådets myndigheder og dataanvendere. Det skyldes, at den nuværende registrering af fast ejendom i forskellige registre er inkonsistent. Manglen på konsistens kan i det væsentligste henføres til følgende forhold:

- Registre anvender forskellige definitioner på fast ejendom.
- Manglende entydig identifikation af fast ejendom på tværs af registre.
- Grundregistreringen af fast ejendom varetages af flere registre (samlet fast ejendom (jordstykker) i Matriklen, ejerlejligheder i Tingbogen og bygninger på fremmed grund i både i Tingbogen og ESR).
- Den autoritative ejendomsregistrering sker for sent.
- Manglende konsistens i registreringen af ejerskab til fast ejendom.

På grundlag af analyser af de nuværende processer og de understøttende infrastrukturer er aftaleparterne blevet enige om en række tiltag, der skal fjerne de nuværende barrierer med henblik på at realisere programmets grundide om at samle ejendoms- og bygningsdata i autoritative samvirkende grunddataregistre.

Aktiviteterne organiseres i projekter under de ansvarlige myndigheders ledelse, mens programmet har ansvaret for at samordne projekterne.

2.2 Forretningsmæssige mål

Programmets vision eller forretningsmæssige mål er at etablere et grundlag for effektivt og konsekvent genbrug af grunddata om fast ejendom og bygninger således:

- At den offentlige registrering af fast ejendom sker på en effektiv, sikker og ensartet måde

- At ejendoms- og bygningsdata uden videre kan genbruges i digitale samspil på tværs af myndigheder og i den private sektor på baggrund af forbedret datakvalitet, mere sammenhængende data og fælles datadistribution.
- At ensarte og skabe større sikkerhed omkring identifikationen af fast ejendom og bygninger.

2.3 Formål

Aftalen omfatter en forbedring af datagrundlaget og etablerer en sammenhængende infrastruktur, der sikrer, at data stilles rådighed for offentlige og private brugere på en effektiv og sikker måde.

Gennem en samordnet gennemførelse af aftalens skal programmet:

- Skabe grundlag for forenklet offentlig og privat forvaltning af fast ejendom og bygninger.
- Samle grunddata om fast ejendom, bygninger og deres ejere i tre autoritative registre: Matriklen, BBR og den nye Ejerfortegnelse.
- Forbedre kvaliteten af grunddata om ejendomme og bygninger
- Etablere grundlaget for et samordnet og effektivt genbrug af ejendoms- og bygningsdata.

Programmets business case dokumenterer, at programmet samlet set vil frigøre ressourcer og skabe kvalitative gevinster for myndigheder, borgere og virksomheder.

2.4 Mål

De enkelte aftaleparters aktiviteter (programmål) er i Grunddataprogrammets opdaterede delaftale 1 beskrevet således:

Matriklen

- A. Grundregistreringen af ejerlejligheder overgår til Matriklen fra Tingbogen og ensartes med grundregistrering af fast ejendom i øvrigt.
- B. Grundregistreringen af bygninger på fremmed grund overgår til Matriklen fra ESR .
- C. Registreringen af eksisterende ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund kvalitetssikres i forbindelse med overførslen til Matriklen.
- D. En ny fælles ejendomsidentifikation BFE-nummer etableres og anvendes som en entydig identifikation af ejendomme og deres bestanddele.
- E. I tilknytning til Matriklen registreres ejendomme under tilblivelse med oplysninger om ejendommens endelige identifikation, stedfæstelse mv.
- F. I tilknytning til Matriklen tildeles og vedligeholdes beliggenhedsadresser til enhver fast ejendom i Matriklen.

Ejerfortegnelsen

- G. Geodatastyrelsen etablerer en Ejerfortegnelse som den autoritative fortegnelse over de faktiske ejere af fast ejendom og eventuelt tilknyttede administratorer.

Ejerfortegnelsen etableres midlertidigt som et selvstændigt register med henblik på senere tæt tilknytning til Tingbogen.

- H. Indberetning af ændringer i de faktiske ejerforhold baseres så vidt muligt på Tingbogens oplysninger om tinglyste ejerskifter.
- I. Indsamling af oplysninger til brug for bl.a. ejendomsbeskatningen sker efter nærmere aftale med SKAT og kommunerne.

Tingbogen

- J. Tingbogens data vedrørende eksisterende ejerlejligheder kvalitetssikres i forbindelse med overførslen til Matriklen.
- K. Tingbogen anvender det fælles ejendomsidentifikation BFE-nummer på ejendomme, som er kvalitetssikret i forhold til Matriklens registreringer.
- L. Registreringen i Tingbogen af ejendomme, der findes i Matriklen, sker på grundlag af oplysninger fra Matriklen.
- M. Indsamling af oplysninger til brug for ejendomsbeskatningen sker efter nærmere aftale med SKAT og kommunerne.

Foged- og skifteretterne

- N. Foged- og skifteretterne indberetter oplysninger om ejerskifte til Tingbogen
- O. Foged- og skifteretterne meddeler oplysninger om administratorer af døds- og konkursboer til Ejerfortegnelsen

BBR

- P. Bygninger, boliger og tekniske anlæg i BBR anvender den fælles ejendomsidentifikation BFE-nummer.
- Q. Vedligeholdelsen af BFE-nummer i BBR sker mens ejendommen er under tilblivelse eller forandring.
- R. Med fællesoffentlige standarder, metoder og en digital komponent sikres, at de kommuner som geokoder bygninger gør dette på en ensartet og effektiv måde.
- S. Forslag til et fælles bygningsarealbegreb udarbejdes mhp. standardisering af de nuværende bygningsarealbegreber.

Kommunerne

- T. Den kommunale grundregistrering af ejendomme og ejere i ESR ophører når de autoritative ejendomsregistre sættes i drift.
- U. Det aftales nærmere hvordan og hvor længe kommunerne holder ESR synkroniseret med de idriftsatte autoritative grunddataregistre.
- V. Kommunerne procesunderstøtter visse dele af registreringen af ejere og administratorer i Ejerfortegnelsen.
- W. Kommunerne og SKAT aftaler snitflader mellem de kommunale og statslige ejendomsskattesystemer og vurderingssystemer.

Adgang til og distribution af grunddata om ejendomme

- X. Grunddata om ejendomme i Matriklen, Ejerfortegnelsen, BBR samt ejendomsvurderinger distribueres via Datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.
- Y. Det aftales nærmere hvordan grunddataregistermyndighedernes forvaltningsmæssige forpligtelser vedr. distribution opfyldes når distribution sker via Datafordeleren.

Ibrugtagelse af de autoritative grunddata om ejendomme

- Z. I forlængelse af og koordineret med Ejendomsdataprogrammet gennemføres bl.a. følgende:
 - i. Kommunerne udfaser ESR og etablerer nye økonomisystemer til erstatning for tilsvarende funktionalitet i ESR.
 - ii. SKAT etablerer en ny ejendomsvurdering, der bl.a. baserer sig på de autoritative grunddata om ejendomme.
 - iii. Den finansielle sektor understøttes i at tage de autoritative grunddata om ejendomme i anvendelse.

Ejendomsdataprogrammets realisering

- Æ. MBBL koordinerer Ejendomsdataprogrammets realisering, herunder:
 - i. Etablerer en fælles plan, der sikrer at aftaleparternes leverancer har den aftalte kvalitet, er indbyrdes sammenhængende og leveres rettidigt.
 - ii. Rapporterer og følger op på, at implementeringens fremdrift sker som aftalt og er koordineret med Grunddataprogrammet i øvrigt.
 - iii. Informerer offentlige og private anvendere af ejendomsdata om de ændringer som følger med de autoritative ejendomsdata på Datafordeleren.

2.5 Leverancer

Delprogrammet skal levere som aftalt i delaftale 1. Delprogrammet udarbejder og vedligeholder en fælles implementeringsplan (se afsnit 4.1), som dels præciserer og fastlægger de enkelte aktørers leverancer, og dels beskriver leverancernes kvalitet, tværgående afhængigheder samt afhængigheder til øvrige delprogrammer. Delprogrammet har særligt fokus på den tværgående koordinering, herunder gennemførelse af lovgivningsaktiviteter, test- og kvalitetssikring samt gevinstrealisering. Desuden har forprojektet til delprogrammet fastlagt nogle forretningsmæssige principper, der ligger til grund for udmøntningen af delaftale 1. Kapitel 7 indeholder en fortegnelse over delprogrammets dokumenter.

Det er de enkelte aftaleparters ansvar at gennemføre aftalte aktiviteter og levere til programmet i overensstemmelse med den fælles implementeringsplan.

3. Aktørernes nuværende opgaver i relation til programmet

Nedenfor beskrives aktørernes overordnede ansvar i relation til programmets realisering. I styringsdokumentets Bilag 1 gengives flere detaljer om hver enkelt aktørs ansvar med relation til programmets infrastruktur- og grunddataforbedringer samt evt. procesmæssige konsekvenser.

3.1 Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Overordnet beskrivelse af MBBL's opgaveportefølje med relation til programmet

- Samordnende myndighed for forenkling af registreringen af oplysninger om fast ejendom mv. Denne samordningsforpligtelse skal afstemmes med de koordinations- og samordningstiltag, der er indeholdt i grunddataprogrammets Governance-initiativ om forpligtende grunddata-samarbejder.
- Ansvarlig for den tværgående delprogramstyring og koordination af implementeringen af aftalepakken om Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Dette ansvar omfatter:
 - Etablering af en fælles målarkitektur for delprogrammet.
 - Sikre de tværgående forretningsmæssige sammenhænge i registrenes digitale samspil, herunder forestå tværgående test.
 - Etablering af en fælles plan for delprogrammets implementering.
 - Sikring af at de tekniske løsninger understøttes af lovgivningen
- Overordnet myndighedsansvar for registreringen af oplysninger om bygninger og boliger i BBR.
- Ansvaret for drift og udvikling af BBR, herunder at BBR kan fungere som register for autoritative bygnings-, boligdata samt adressedata, i samspil med ejendomsområdets øvrige autoritative registre. Som adresseregister tillige i samspil med CPR og CVR, grunddata for landinddelinger samt andre offentlige og private forretningsystemer.

3.2 Kommunerne

Overordnet beskrivelse af kommunernes opgaveportefølje med relation til programmet

- Hovedopgaven er forvaltning af ejendomsskat og bidrag:
 - Beregning af ejendomsskat og udskrivning af ejendomsskattebilletter
 - Administration af bidrag (gebyrer og afgifter) der pålægges ejendommen
 - Administration af dækningsafgift.
 - Administration af sager om fritagelse.
- Myndighedsbehandling af og godkendelse af ansøgninger om matrikulære forandringer iht. bygge-, plan-, vej-, miljø- og fredningslovgivningen.
- Med gennemførelse af aftalen bortfalder en række kommunale opgaver med registrering af ejendomme og ejerskifter i ESR, kommunerne skal dog fremadrettet, indtil der er fundet en løsning i relation til Tingbogen, stadig registrere faktiske ejere

og administratorer i Ejerfortegnelsen. Desuden bortfalder opgaven med at vedligeholde matrikulære referencer i BBR.

3.3 Geodatastyrelsen

Overordnet beskrivelse af GST's opgaveportefølje med relation til programmet

- Kontrol og prøvelse (godkendelse) af matrikulære forandringer.
- Registrering af matrikulære forandringer i Matriklen.
- Med gennemførelse af programmet vil kontrol, prøvelse og registrering i Matriklen også omfatte ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund.
- Etablering af ny snitflade mod praktiserende landinspektører for modtagelse af oplysninger om ejendomsændringer.
- Etablering af Ejerfortegnelsen, herunder sikre samarbejde med kommunerne og tinglysningsretten, samt sikre distribution af oplysninger om ejere, administratorer og ejerskifter mm.
- Etablering af beliggenhedsadresser til bestemte faste ejendomme til erstatning for en tilsvarende funktionalitet i ESR.
- Gennemføre datavask og migrering iht. strategi og indgåede aftaler med udgangspunkt i gennemførte analyser. Såfremt der skulle vise sig behov for at håndtere umatrikulerede arealer, skal GST foreslå en løsning. .

3.4 Skat

Ved programmets begyndelse står SKAT uden for aftalen og har ikke truffet beslutning om tidspunkt og omfang for modernisering af vurderingssystemerne VUR/SVUR.

Programmet får konsekvenser for den måde SKAT fremover skal gennemføre ejendomsvurderingerne på.

Overordnet beskrivelse af SKATs opgaveportefølje med relation til programmet

- Hovedopgaverne er:
 - Almindelig vurdering med tilretning af vurderingsgrundlag og beregning af ejendomsvurdering
 - Klagesagsbehandling vedrørende ejendomsvurdering
 - Behandling af ansøgning om samvurdering og tilsvarende ophævelse af samvurdering
- På foranledning af kommunerne foretager SKAT:
 - Fordelinger af ejendomsværdi, grundværdi, eventuelt fradrag i grundværdien for forbedringer og eventuelt differencebeløb, som i øvrigt er fornødne til gennemførelsen af bestemmelser i loven om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, loven om lån til betaling af ejendomsskatter og loven om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom.
 - Håndtering af agterskrivelser ved kommunal beslutning om dækningsafgift og genoptagelse af vurdering ved ændringer i dækningsafgift
 - Behandle varslinger ved fritagelse for ejendomsskat
- Udstille vurderingsoplysninger på Datafordeleren bl.a. til brug for:
 - Kommunerne til beregning af ejendomsskat.

3.5 Domstolsstyrelsen

Overordnet beskrivelse af Domstolsstyrelsen opgaveportefølje med relation til programmet

- Modtagelse og prøvelse (godkendelse) af anmeldelser om tinglysning af rettigheder over fast ejendom.
- Registrering (tinglysning) af rettigheder over fast ejendom i tingbogen.
- Implementering af BFE-nr. i Tingbogen.
- Tinglysningsretten sikrer at tinglyste rettigheder er iagttaget inden matrikulære forandringer registreres endeligt i Matriklen.

4. Principper for implementeringen

Delprogrammet udarbejdede en fælles implementeringsplan i maj 2013, der havde til formål at give en samlet oversigt over delprogrammets gennemførelse. I november 2014 reviderede delprogrammet implementeringsplanen. Planen indeholder såvel aktiviteter, hvor den enkelte aftalepartner har det fulde implementeringsansvar, som aktiviteter af tværgående art, herunder afhængigheder til øvrige delprogrammer, herunder GD7 og GD2. Planen prioriterer det tværgående hvorfor der er mindre fokus på detaljer, som alene har forretningsmæssig betydning for den enkelte aftalepart.

Den fælles implementeringsplan er det centrale styringsgrundlag for det samlede program. Aftaleparterne er således forpligtet i forhold til de leverancer og tidsfrister, der er meldt ind til implementeringsplanen.

I den fælles implementeringsplan fastlægges implementeringsrækkefølgen af de aktiviteter, som skaber afhængigheder hos andre aktører, men afdækker og indarbejder også hvor der er afhængigheder til aktiviteter i andre delprogrammer f.eks. GD2, GD7 og GD8. Eksempler på aktiviteter, som kan være årsag til flaskehalsproblemer, er:

- Fastlæggelse af fælles arkitekturmål og datamodel med aftalte systemsnitflader som grundlag for kravspecifikation og udvikling af moderniserede grunddataregistre mv.
- Datavask og migrering af ejendomsdata fra eksisterende registre til de moderniserede grunddataregistre.
- Tværgående kvalitetssikring og integrationstest for i forskellige faser at sikre at delprogrammets forretningsmæssige mål kan opfyldes.
- Implementering af fælles sikkerhedsløsning inkl. governance på tværs af grunddataprogrammet
- Afklaring omkring distribution af data via Datafordeleren herunder governance ift. dataleverancespecifikationer, databehandleraftaler, datadistributionsaftaler, sammenstillede services mm.

Den fælles implementeringsplan skal sætte de overordnede rammer for den arbejdsplanlægning, som er nødvendig for aftaleparternes styring af egne projekter. Den fælles implementeringsplan skal sikre og dokumentere, at aftaleparternes egne/interne implementeringsplaner er koordineret indbyrdes.

På delprogramniveau er der behov for en løbende indsigt i fremdriften ift. de aftalte leverancer. Dette skyldes bl.a., at en forsinkelse hos en aftalepartner kan have konsekvenser for projekter og aktiviteter hos en anden aftalepartner. Der er derfor behov for en løbende rapportering og opfølgning på fremdriften – specielt ift. om produkterne når i mål i rette kvalitet til aftalt tidsfrist. Der vil naturligvis være behov for en række andre styringselementer – Business case, budgetter og budgetopfølgning, ressourceallokering, gevinstrealisering m.m. – ligesom det enkelte projekt også vil have behov for forskellige styringsredskaber jf. Statens projektmodel.

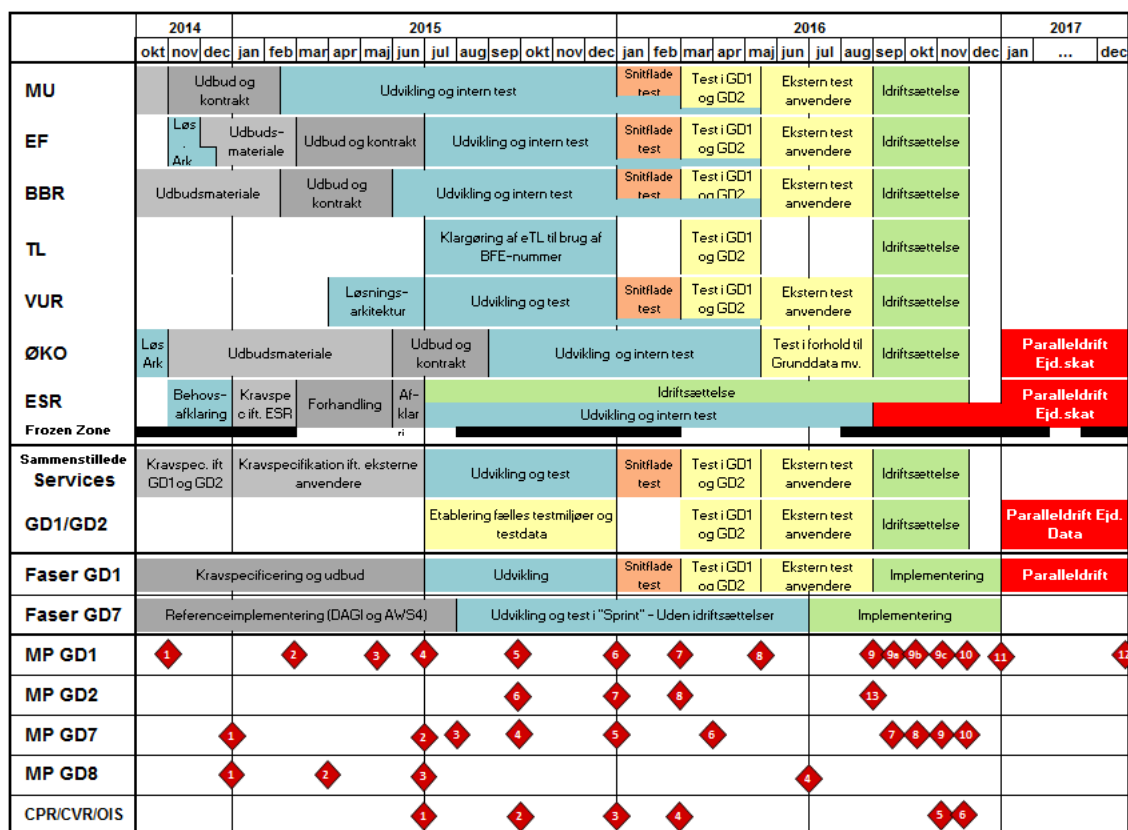
4.1 Fælles implementeringsplan

I foråret 2013 udarbejdede delprogrammet en principplan for implementeringen af de aktiviteter, som er skitseret i oplæggene til business case for hver af delprogrammets tre dataområder.

Principplanen indeholder fem hovedelementer:

- Fælles analyse: De tværgående afhængigheder mellem projekterne er kritiske for programmets gennemførelse. Disse afhængigheder analyseres og der etableres en fælles plan for den videre implementering.
- Modernisering af grunddataregistrene: Registreringerne i Tingbogen, Ejerfortegnelsen og BBR skal fremover baseres på den grundregistrering af fast ejendom, som finder sted i Matriklen. Matriklens modernisering er således en forudsætning for de øvrige registeromlægninger.
- Grunddataforbedringer: De eksisterende grunddata er på mange måder inkonsistente og der skal ske en datavask og harmonisering af datastrukturene inden data kan migreres til moderniserede grunddataregistre. Sikre og entydige identifikationer af såvel ejendomme som af deres ejere er vigtige forudsætninger for at ejerskabet til fast ejendom kan fastlægges entydigt. Modernisering/tilpasning af kommunale og statslige fagsystemer: KLs/Kombits modernisering af kommunale it-systemer til beregning, udskrivning og opkrævning af ejendomsskat og bidrag sker parallelt med at grunddata omlægges til autoritative grunddataregistre. Tilsvarende skal SKAT gennemføre tilpasninger af vurderingssystemerne til den fremtidige datastruktur for ejendom og deres ejere. KLs og SKATs fagsystemer kan tidligst gå i driftstest efter, at de moderniserede grunddataregistre er idriftsat og grunddata er tilgængelige via Datafordeleren.
- Test med paralleldrif: Kravene til sikker drift af ejendomsskattesystemerne fordrer en periode hvor de eksisterende fagsystemer (ESR og VUR/SVUR) kører i ordinær drift samtidig med at de moderniserede forretningssystemer er i driftstest. Det forventes en paralleldriftestperiode på et år, så der er sikkerhed for at alle driftssituationer er testet.

Som følge af forsinkelser i andre dele af grunddataprogrammet gennemførte GD1 i efteråret 2014 en replanlægning, som mandede ud i en opdateret implementeringsplan, som blev godkendt af GD1 styregruppen i november 2014. En oversigt over Implementeringsplan 2.0 ses i figur 4.1 nedenfor. Læsevejledning til oversigten kan ses i figur 4.2.

Figur 4-1: Principplan for programmets implementering. November 2014 Uover de viste projekter, indeholder GD1 et Test- og kvalitetssikringsprojekt samt et Lovgivningsprojekt.

GD1's registerprojekter; - (Matriklens Udvidelse (MU), - Ejerfortegnelsen (EF) - BBR - TL (Tingbogen)	Viser implementeringsplanen for de registre der er omfattet af delaftalen.
Tilknyttede anvenderprojekter; - Udstilling af vurderingsoplysninger (VUR), - kommunale økonomiløsninger (ØKO). - ESR fortsat drift og synkronisering (ESR).	Viser implementeringsplanen for de tilknyttede projekter som er en væsentlig forudsætning for gevinstrealiseringen.
Fælles GD1/GD2 opgaver - Sammenstillede services - fælles opgaver, test mv.	Plan for udvikling af sammenstillede udstillingservices og fælles testaktiviteter.
Faser GD1 /GD7	Hovedfaser for GD1 og GD7 Implementeringen
Hovedmilepæle for GD1, GD2, GD7, GD8 CPR/CVR/OIS	Viser milepæle for projekter/programmer hvortil GD1 har afhængigheder

Figur 4-2: Læsevejledning til GD1' implementeringsplan

Implementeringsplanen er udarbejdet under den fælles analyse med deltagelse af aftaleparterne, Datafordeleren/GD7 plus SKAT. Der er ligeledes fastlagt en målarkitektur for delprogrammet, som er styrende for projekternes løsningsarkitekturer og de efterfølgende kravspecificeringer. Der vil ske løbende kvalificeringer og justeringer af planen i takt med implementeringens fremdrift. I den forbindelse har delprogrammet en selvstændig opgave med at identificere og følge udviklingen i de forudsætninger implementering hviler på og andre forhold, som har betydning for implementeringens kritiske veje. Delprogrammet skal - med udgangspunkt i implementeringsplanen – kunne danne et præcist overblik over:

- De produkter programmet som helhed skal levere.
- Sammenhængen mellem disse leverancer i form af forudsætninger og andre former for afhængighed mellem de forskellige leverancer.
- Hvilke projekter og hvilke aktiviteter der skal levere de enkelte produkter.
- Den tidsmæssige indplacering af de enkelte aktiviteter – herunder tidsfrist for hvornår de enkelte leverancer skal foreligge.

Bilag 2 indeholder beskrivelser af aftaleparternes implementeringsopgaver.

5. Organisering

Samordnet genbrug af ejendoms- og bygningsdata indeholder mange projekter med gensidig afhængigheder og styres derfor som et (del)-program. Delprogrammets primære opgave er sikring af, at der sker en samordnet og koordineret realisering af den enkelte aktørs forpligtelser i forhold til grunddataaftalen. Det er ligeledes delprogrammet, der i spørgsmål vedrørende grunddataaftalen koordinerer med Grunddatabestyrelsen.

Delprogrammet ledes af en styregruppe med deltagelse af aftaleparterne plus SKAT. Til delprogrammet er knyttet et sekretariat, som forestår den daglige delprogramstyring. MBBL varetager såvel formandskabet for delprogramstyregruppen som programsekretariatet.

Aftaleparternes implementering af de aftalte aktiviteter, som den enkelte aftalepart har ansvaret for, organiseres og styres som projekter, som er underordnet den fælles implementeringsplan

De enkelte aftaleparter tager stilling til om der er behov for at etablere delprojekter, styregruppe mv.

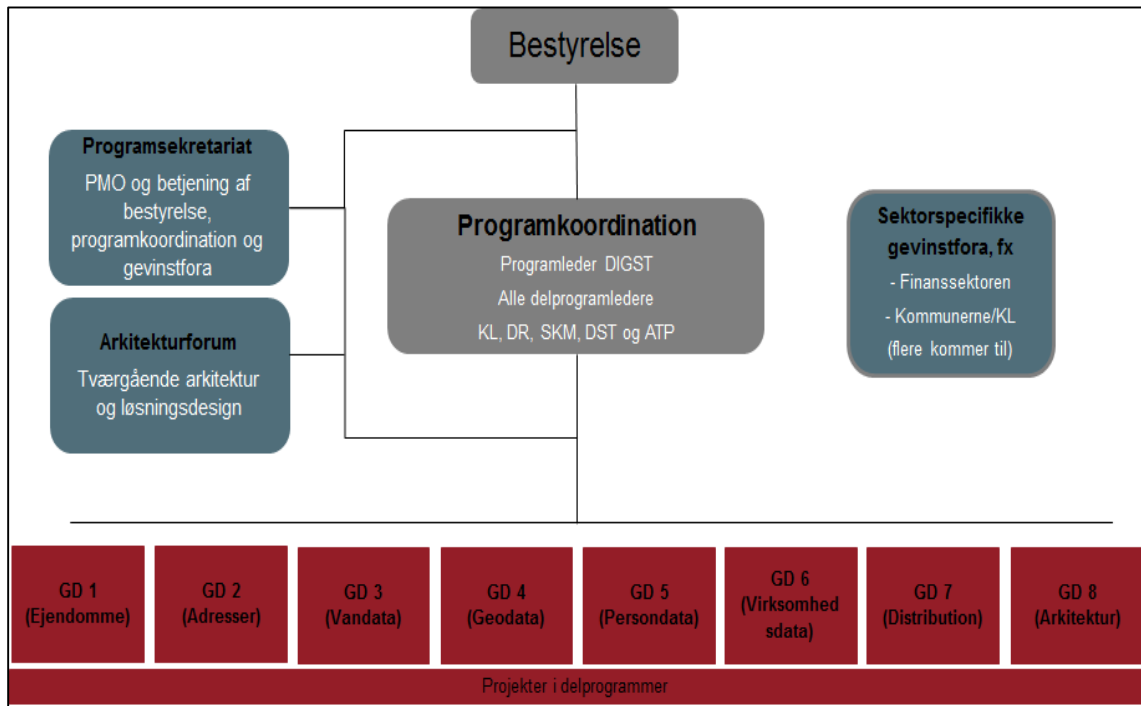
Organiseringen gør styringen af de enkelte projekters tværgående koordinationsaktiviteter til en fælles opgave, som varetages af delprogrammet. Dermed aflastes projekterne i forhold til kravet om detailkendskab til de øvrige projekter. Samtidig får projekterne mulighed for at skabe en mere faglig profil med fokus på egne aktiviteter. Dette ændrer naturligvis ikke projekternes ansvar med hensyn til at levere i overensstemmelse med den aftalte implementeringsplan.

Større tværgående koordinationsopgaver som f.eks. lovgivningsarbejdet samt kvalitetssikring og test organiseres som støtteprojekter under programsekretariatet.

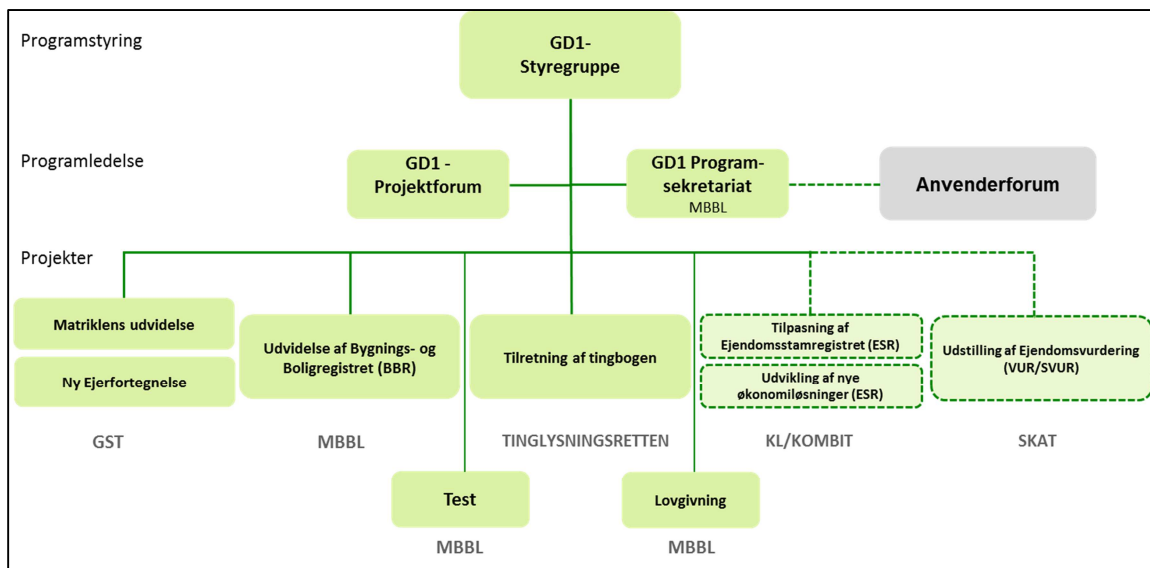
Den praktiske programkoordination sker i et projektforum med deltagelse af repræsentanter fra aftaleparternes projekter. Programsekretariatet leder projektforum.

Bilag 3 indeholder flere detaljer om organiseringens roller og ansvarsfordeling.

Nedenstående diagrammer illustrerer henholdsvis grunddataprogrammets og delprogrammets organisering. Det bemærkes at aftaleparternes organisering af projekterne ikke er medtaget i diagrammet. For oplysninger herom henvises til de enkelte projektinitieringsdokumenter.

Figur 5-1: Grunddataprogrammets organisering og sammenhæng til delprogrammerne.

Figur 5-2: Programmets organisering og aftaleparternes projekter.

Ved indgåelse af grunddataaftalen var der lagt op til grundlæggende ændringer af både ejendomsbegreberne og den måde ejendomsoplysninger struktureres på. I forbindelse med revideringen af delaftalen i januar 2015 er der sket en ændring af den oprindelige aftale.¹

¹ Det er ikke muligt uden en væsentlig reform af den eksisterende samlede lovgivning på tværs af tinglysning, ejendomsregistrering og vurdering at opnå et entydigt begreb, men alene en fælles

Ligeledes vil datadistributionen via den fællesoffentlige Datafordeler være ny. Disse ændringer vil få konsekvenser for stort set alle, der anvender digitale ejendoms- og bygningsdata. Der er derfor behov for på et tidligt tidspunkt og løbende at kommunikere med omverdenen om de forestående ændringer. Dette nødvendiggør etableringen af et formaliseret samarbejdsforum for betydende dataanvendere, herunder den finansielle sektor og ejendomsbranchen. Der etableres et kommunikationsforum, som for kommunikation om de tekniske og andre forandringer delprogrammet medfører. Delprogrammet varetager denne form for tværgående kommunikation i Anvenderforum. Delprogrammet håndterer ikke kommunikationen med aktører og samarbejdspartnere, hvor samarbejdet primært har betydning for de enkelte projekter. Eksempel: GST kommunikerer – uden om programmet - med Praktiserende Landinspektører i spørgsmål i relation til Matriklen.

ejendomsidentifikation. Konsekvensen er, at ideen om et fælles ejendomsbegreb ikke implementeres fuldt ud i alle registre bl.a. tildeles bygninger på fremmed grund ikke BFE-nummer i tingbogen, desuden forventes Skat at bibeholde samvurdering af ejendomme.

6. Økonomi

6.1 Omkostninger

Anmærkning:

Delprogrammets opdaterede business case er opstillet ifm. delprogrammets review i Statens IT-projektråd foråret 2013 og blev i denne sammenhæng fordelt på delprogrammets aktører. Der er siden sket en række forskydninger og ændringer, hvor økonomi er håndteret gennem de enkelte institutioner. Disse er ikke afspejlet i dette kapitel, der i sin foreliggende form alene har til formål at illustrere størrelsen og fordelingen af de omkostninger og gevinster som er indeholdt i delprogrammet. Økonomitalene vil ikke blive opdateret yderligere i dette dokument.

Nedenstående tabel sammenfatter omkostningerne til at gennemføre programmet om *Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata*. Omkostningerne indgår i aftalens business case.

AKTIVITET	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013 - 2023
Tinglysningsretten												
Projektledelse Ejerfortegnelse (forretning)	-0,37	-0,75	-0,75	-0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk. Ejerfortegnelse	0,00	-1,24	-1,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,48
Samlet udvikling af EF og Tingbog	-0,37	-5,72	-5,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11,81
Samlet drift Ejerfortegnelse	0,00	0,00	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-22,05
Datavask Tingbog	-0,25	-0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,50
Tinglysningsretten i alt	-0,62	-7,97	-10,16	-2,83	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-38,73
GST												
Projektledelse Matrikel-udvidelse (forretning)	-0,75	-0,75	-0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk. Matriklen	-0,70	-0,94	-0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,78
Udvikling af registerudvidelse Matrikel i alt	-4,60	-11,01	-3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-18,61
Drift af registerudvidelse Matriklen	0,00	0,00	-1,22	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-20,66
Datavask Matriklen i alt	-1,96	-8,00	-2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11,96
Ændret proces i Matriklen	0,00	0,00	0,58	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	9,78
Registrering af ejerlejlighed og BPLG	0,00	0,00	-0,43	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-7,23
GST i alt	-6,56	-20,70	-6,96	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-51,26
MBBL												
ProframVedvarende styringsmodel i alt	-2,00	-2,30	-3,30	-3,60	-3,05	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-29,55
Projektledelse BBR-udvidelse (forretning)	-0,75	-0,75	-0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk BBR	0,00	-1,10	-1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,20
Datavask BBR i alt	-0,75	-1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Udvikling af registerudvidelse BBR	0,00	-6,29	-6,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-12,58
Modernisering og change management BBR	0,00	0,00	0,00	-4,30	-4,05	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-31,15
Specifikation harmoniseret arealbegreb BBR	0,00	0,00	0,00	-0,50	-2,00	-1,50	0,00	0,00	-1,50	0,00	0,00	-5,50
MBBL i alt, excl. OIS	-2,75	-11,94	-11,44	-8,40	-9,10	-7,85	-6,35	-6,35	-7,85	-6,35	-6,35	-84,73
OIS datatjenester i alt	0,00	0,00	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-13,50
MBBL i alt, incl. OIS	-2,75	-11,94	-12,94	-9,90	-10,60	-9,35	-7,85	-7,85	-9,35	-7,85	-7,85	-98,23
Kommunerne												
Datavask	-0,67	-1,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,00
It-udvikling (ejendomsdata viewer)	0,00	-1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,00

Kommunerne i alt	-0,67	-2,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3,00
Samlede omkostninger	-10,60	-42,94	-30,06	-14,86	-15,18	-13,93	-12,43	-12,43	-13,93	-12,43	-12,43	-12,43	-191,22

Tabel 1: Opdateret budget (mio. kr) for gennemførelse af delaftale 1 (2013): Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Budgettet er udgiftsbaseret før afskrivninger og risikojustering, jf. DIGST's business case model. Se anmærkning.

Detailbudgetter for aftaleparternes medvirken er gengivet i bilag 4.

6.2 Gevinster

Nedenstående tabel sammenfatter programmets gevinster.

GEVINST	2013 -2023
Kommunerne	
Sparet udvikling af erstatningsregister for ESR	45,00
Sparet drift på erstatningsregister for ESR	146,25
Sparet tid manuelle arbejdsgange i kommunerne	100,76
Geokodning	14,62
Besparelser på forbedret Infrastruktur	60,30
Kommunerne i alt	366,93
GST	
Ændret proces i den matrikulære sagsbehandling	9,78
GST i alt	9,78
Gevinster i alt	376,71

Tabel 2: Samlede gevinster (mio. kr) for perioden 2013 – 2023 fra den opdaterede BC (2013) ved gennemførelse af delaftale 1: Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata, . Gevinsterne er risikojusterede, jf. DIGST's business case model. Se anmærkning.

7. Referencer

Følgende dokumenter indgår i grundlaget for delaftale 1:

1. 10.2a Samordnet genbrug af ejendoms- og bygningsdata - Kvalificering af business case; Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. (8 delrapporter);
 - Fortegnelse over arbejdsprocesser; juli 2011.
 - Arbejdspakke 1: Processer ift. ejendomsdannelsen; januar 2012.
 - Arbejdspakke 2: Processer ift. ejerskifte; januar 2012.
 - Arbejdspakke 3: Processer ift. BBR-registrering under byggesagsbehandlingen; januar 2012.
 - Arbejdspakke 4: Processer ift. kommunal ejendomsskat og bidrag; januar 2012.
 - Arbejdspakke 5: Processer ift. ejendomsvurdering og ejendomsværdiskat; januar 2012.
 - Arbejdspakke 7: Infrastruktur; januar 2012.
 - Udredning om Ejerfortegnelse; marts 2012.
 - Skitse til business case; marts 2012.
2. Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata – Delaftale 1 af programmet om grunddata for vækst og effektivisering. Regeringen, maj 2012.
3. Businesscase for samordnet genbrug af ejendoms- og bygningsdata; Digitaliseringsstyrelsen; maj 2012.
4. Genbrug af bygningsarealdata – på vej mod digital håndtering af bygninger fra vugge til grav (projektforslag); Domænebestyrelsen for Bygninger, Boliger og Forsyning; december 2010.
5. Samfundsgevinster ved geokodning af bygninger i Bygnings- og Boligregisteret, BBR; Erhvervs- og Byggestyrelsen; februar 2011.
6. Enkel og effektiv ejendomsregistrering – informationsfolder (12 s.), Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; marts 2012
7. Ejendomsdataprogrammet – Implementeringsplan, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; maj 2013.
8. Ejendomsdataprogrammet – Målarkitektur, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; maj 2013.
9. Ejendomsdataprogrammet – Løsningsarkitekturer:
 - Matriklens udvidelse: Services og integrationer, Geodatastyrelsen; nov. 2014
 - Ejerfortegnelsen: Services og integrationer, Geodatastyrelsen; marts 2015
 - BBR: Services og integrationer, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; sept. 2013
10. Fælles arkitekturrammer for GD1/GD2/GD7, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter; juni 2014
11. Revideret Aftalegrundlag for GD1, Digitaliseringsstyrelsen; januar 2015

12. Opdateret business case for Ejendomsdataprogrammet, Digitaliseringsstyrelsen; juni 2013
13. Business case for Grunddataprogrammet, Digitaliseringsstyrelsen; april 2015
14. Ejendomsdataprogrammet –Implementeringsplan, Ministeriet for By, Bolig og Landdistriketer; november 2014

8. BILAG 1: Aktørernes ansvar under og efter implementeringen af programmet.

Der er i efteråret 2011 gennemført analyser af arbejdsprocesser og infrastruktur, der beskriver den fremtidige situation med forbedrede grunddata, ny infrastruktur, samt forenkede og ændrede arbejdsprocesser hos kommuner og stat. Dette er grundlaget i det følgende for hver berørt aktør at beskrive:

- Overordnet beskrivelse af aktørens opgaveportefølje med relation til programmet
- Resume af aktørens ansvar for infrastrukturforbedringer
- Resume af aktørens ansvar for grunddataforbedringer
- Beskrivelse procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer)

I bilag 2 redegøres for aktørernes særlige opgaveansvar i implementeringsfasen

8.1 Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Resultatet af analysen af arbejdsprocesser og infrastruktur kan for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (MBBL) sammenfattes i følgende.

Resume af aktørens ansvar for infrastrukturforbedringer

- BBR tilrettes til den fremtidige fælles ejendomsidentifikation (BFE) og til at hente oplysninger om ejendomme i Matriklen og ikke som i dag i ESR.
- Tilknytte entydige ejendomsnøgler (BFE-nummer) til BBRs bygninger og visse bolig-/erhvervsenheder.
- I samarbejde med kommuner, GST og Tinglysningsretten at foretage samkøring og matching af BBRs registreringer af jordstykker, bygninger på fremmed grund og ejerlejligheder med de tilsvarende registreringer i Matriklen, Tingbogen og ESR.
- Udvikle og implementere BBR-”fejlmeldeklient” for bygninger og boliger, der giver mulighed for digital fejlmelding evt. med forslag til udbedring af fejlen, fremsendelse af fejlen til rette myndighed/kommune og modtagelse af fejlen og integration til editeringsmulighederne i BBR-klient.
- Autoritative grunddata fra BBR skal udstilles via fællesoffentlig datafordeler, så andre aktører kan abonnere på autoritative data.
- Samordner indsatsen vedrørende etablering af en fælleskommunal standard og it-komponent for geokodning af bygninger, herunder fastlægger en standard for dette.
- Samordne datavask og evt. tilbagekonvertering til eksisterende registre i forbindelse med interimløsninger og i paralleldriftsperioden.

Resume af aktørens ansvar for grunddataforbedringer

- Datavask i forbindelse med, at BBR skal anvende Matriklens nye ejendomsnøgler (BFE-nummer), herunder at overgå til at anvende matriklens ejendomsbegreb .

- Gennemførelse af et analyseprojekt for etablering af et harmoniseret og autoritativt begreb for bygnings- og boligarealer og en beskrivelse af sammenhængen til eksisterende arealbegreber.
- Migrering af data i BBR til ny autoritativ ejendomsbegrebsmodel.

Beskrivelse procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer)

- Der sker ingen ændringer i forvaltningsprocesser hos MBBL i forhold til at indsamle, vedligeholde og anvende autoritative ejendoms- og bygningsdata.

8.2 Kommunerne

Resultatet af analysen af arbejdsprocesser og infrastruktur kan for kommunerne sammenfattes i følgende.

Resume af kommunernes ansvar for infrastrukturforbedringer

- Udvikling og implementering af nyt kommunalt forretningssystem (til erstatning for de nuværende ESR) med klienter, der understøtter håndtering af ejendomsskat, bidrag/afgifter og leje og administration af kommunale ejendomme. Dette system får et reduceret dataindhold i forhold til det eksisterende ESR, idet stamregisterdelen ikke videreføres.
- Afvikling af eksisterende ESR med hensyn til data og funktionalitet til ejendomsskat, bidrag og registerdelen om ejendomme og ejere
- Afvikle køb af og abonnement på kopidata om ejendomme og ejere, da disse data fremover kan hentes via datafordeler. Vedrører fx anvendelse af data om ejendomme og ejere fra Ejendoms- og Miljødatabase og lignende løsninger.

Resume af kommunernes ansvar for gennemførelse og anvendelse af grunddataforbedringer

Baseret på fælles metoder og eventuelt pilotprojekt skal kommunerne bidrage med

- Data og viden til datavask af ejendomsdata for ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund, herunder identifikation af ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund fra ESR/BBR.
- Afklaring af ejerforholdene i forbindelse med migrering af ejeroplysninger fra ESR til Ejerfortegnelsen.
- Afklaring af ejendomsforholdene i forbindelse med datavask af ejendomsoplysninger i ESR/BBR, Matriklen og Tingbog.

Beskrivelse af procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer)

Projektets proceskortlægning har peget på, at en implementering af programmet betyder følgende ændringer i den kommunale opgaveløsning:

- Bortfald af registreringsopgaver i kommunen ved matrikulær udstykning og forandring, samt ved oprettelse af ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund.
 - Kommunen skal ikke længere oprette nye ejendomme (jordstykker, ejerlejligheder eller bygninger på fremmed grund) med ejeroplysninger,

adresse og andre data i ESR. Ligeledes bortfalder kommunens opgaver med at vedligeholde disse oplysninger

- Kontroller, tilbageløb og fejlrettelser bortfalder, fordi der sker en tidlig identifikation og registrering af ejendomme i autoritativt register (Matriklen).
- Ændrede ajourføringsopgaver i kommunen ved tinglyst ejerskifte og visse CPR hændelser
 - Entydig identifikation af ejendomme (BFE-nummer) og deres ejere (CPR/CVR numre) sikrer, at der kan ske en yderligere automatisering ved ajourføring af Ejerfortegnelsen på grundlag af Tingbogens oplysninger om ejerskifte.
 - Registrering af CPR-hændelser (ejers død, flytninger til/fra udlandet m.v.) bortfalder fordi Ejerfortegnelsen referer direkte til CPR.
 - Færre ressourcer til fejlhåndtering og opklaring af sager.
 - Færre ressourcer til håndtering af døds- og konkursboer, idet skifte- og fogedretter giver meddelelse til kommunerne om boets kontaktpersoner.
- Ændret registreringsopgave i kommunen vedr. BBR
 - Bortfald af opgaver med at vedligeholde matrikulære referencer til jordstykker, bygninger og ejerlejligheder i BBR. Kommunen vil fortsat blive involveret i de sager, hvor landinspektøren ikke med sikkerhed kan stedfæste bygningen .
 - Forenklet proces for dannelse af adresser i forbindelse med matrikulære ændringer.
- Ny systemunderstøttelse og grunddata til opgaver med kommunal ejendomsskat og bidrag
 - Mindre ændring af arbejdsgange vedr. ejendomsskat og bidrag som følge af forbedringer i grunddata.
 - Mindre ændring af arbejdsgange vedr. ejendomsskat og bidrag som følge af ny og forbedret systemunderstøttelse, der bl.a. udnytter forbedringer i grunddata.

8.3 Geodatastyrelsen

Resultatet af analysen af arbejdsprocesser og infrastruktur kan for Geodatastyrelsen (GST) sammenfattes i følgende.

Resume af GST ansvar for infrastrukturforbedringer

- Udvikling og implementering af system (præ-matrikel) for tidlig registrering af alle ejendomstyper (jordstykke, ejerlejlighed og bygning på fremmed grund) under tilblivelse eller forandring. Systemet sikrer en tidlig og entydig ejendomsidentifikation, idet nye ejendomme og disses bestanddele tildeles et BFE-nummer hhv. e-REF.
- Udvikling og implementering af en digital sagsgang mellem praktiserende landinspektører og kommunerne i forbindelse med den kommunale godkendelse af de matrikulære forandringer.
- I tilknytning til "sagsregisteret" at udvikle og implementere intelligente elektroniske mekanismer, f.eks. baseret på digital signatur, som sikrer at kommunens og Matrikelmyndighedens sagsbehandling sker på samme datagrundlag.
- Tilpasning af systemer og snitflader i Matriklen til at håndtere ejendomstyperne: ejerlejlighed og bygning på fremmed grund.
- Tilpasning af systemer og snitflader i Matriklen til at håndtere BFE-nummer.

- Udvikling af services til advisering af kommunen om matrikulære forandringer til myndighedsbehandling og godkendte matrikulære forandringer, herunder at en ny ejendom er dannet.
- Udvikling og implementering af funktionalitet til videregivelse af oplysninger om matrikulære referencer (BFE-nr.) til bygninger og bolig/erhvervsenheder i BBR (sidstnævnte er relevant i forbindelse med sager vedr. opdeling af ejerlejligheder).
- Udvikling og implementering af funktionalitet til udveksling af oplysninger med Tingbogen for at sikre at der ikke er tinglyst pant, adkomst mv. til hinder for en matrikulær ændring.
- Udvikling og implementering af services til advisering af Ejerfortegnelsen om at en ny ejendom er dannet eller ændret.
- Udstille grunddata fra Matriklen og Ejerfortegnelsen via datafordeler.
- Etablering af snitflade med udbygget validering i forbindelse med den praktiserende landinspektørs tidlige indberetning til Matriklen via standardiseret snitflade.
- Etablering af Ejerfortegnelsen som den autoritative fortegnelse over de faktiske ejere og administratorer af fast ejendom I Ejerfortegnelsen kan der til det enkelte ejerskab tilknyttes oplysninger om en evt. ejendomsadministrator. Vedligeholdelse af administratoroplysningerne kan ske løbende og uafhængigt af ejerskifte.
- Ejerfortegnelsen udstiller handelsoplysninger på Datafordeleren.

Resume af GST ansvar for grunddataforbedringer

Baseret på fælles metoder og eventuelt pilotprojekt til afklaring af opgavernes omfang skal GST:

På baggrund af pilotprojekt og fælles datavaskstrategi skal GST:

- Tilknytte entydige nøgler (BFE-nummer) til Samlet Fast Ejendom, Bygninger på Fremmed Grund og Ejerlejligheder.
- Gennemføre analyser og udarbejde lister der gør det muligt for kommunerne og Tinglysningsretten at rette uoverensstemmelser mellem registreringer i Tingbogen, ESR og Matriklen.

Analyse og lister omfatter:

- Samkøring af Matriklens registreringer af samlet fast ejendom med de tilsvarende registreringer i Tingbogen og ESR.
- Samkøring af Tingbogens og ESRs registreringer af ejerlejligheder.

Beskrivelse af procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer)

En procesanalyse har peget på, at en implementering af programmet betyder følgende ændringer i GST's opgaveløsning:

- Ændret proces for matrikulær sagsbehandling og registrering hos GST ved ejendomsændringer
 - Færre tilbageløb ved prøvelse af matrikulære forandringer pga. en forbedret sagsdokumentation og et standardiseret samspil mellem praktiserende landinspektør og de godkendende myndigheder.

- Ny opgave med prøvning og registrering af ejerlejlighedsopdelinger og bygninger på fremmed grund.
- Varetage systemadministration ift. registrering af beliggenhedsadresse i tilknytning til Matriklen
- Varetage drift og vedligeholdelse af Ejerfortegnelsen, og herunder etablere en kommunal referencegruppe

8.4 Skat

Resultatet af analysen af arbejdsprocesser og infrastruktur kan for SKAT sammenfattes i følgende.

Resume af SKAT's ansvar for infrastrukturforbedringer, som skal gennemføres uafhængigt af SKATs evt. deltagelse i programmet:

- Tilpasning af egne vurderingssystemer til at understøtte det fremtidige fælles ejendomsbegreb (BFE). I videst mulig omfang benyttes BFE-nr. som ejendomsnøgle i stedet for nuværende ejendomsnummer (ESR-nummer) [Afklaring af hvordan SKAT får relationen mellem BFE-nummer og Ejendomsnummer udestår].
- Tildeling af "vurderingsejendomsnummer" til ejendomme, som ikke kan vurderes særskilt som én bestemt fast ejendom med eget BFE-nr.
- Hente grunddata om ejendomme, bygninger og ejere i datafordeleren.
- Udstille vurderingsoplysninger fra eksisterende VUR via datafordeler.

Resume af SKAT's ansvar for grunddataforbedringer

SKAT har ingen opgaver med forbedring af grunddata.

Finansieringen af ovenstående håndteres uden for programmet af SKAT.

- **Resume af SKATs ansvar for infrastrukturforbedringer**, når/hvis SKAT på et senere tidspunkt beslutter at modernisere ejendomsvurderingen Etablering af nyt vurderingssystem, der anvender harmoniserede grunddata om ejendomme og ejere fra datafordeler
- Afvikling af nuværende SVUR og VUR med hensyn til data og funktionalitet
- Afvikling af kopiregister med BBR (SKAT-BBR)
- Udstille vurderingsoplysninger fra nyt VUR via datafordeler.

Beskrivelse af procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer), hvor tidspunkt og omfang afhænger af valgt implementeringsscenarium

En procesanalyse har peget på, at en ny systemunderstøttelse af vurderingsopgaven betyder følgende ændringer i SKATs opgaveløsning:

- Optimering af arbejdsgange som følge af ny systemunderstøttelse (nyt VUR), der udnytter adgang til grunddata om ejendomme og ejere
 - Arbejdsgange vedrørende udarbejdelse af vurderingsgrundlag
 - Arbejdsgange vedrørende klagebehandling

8.5 Domstolsstyrelsen

Resultatet af analysen af arbejdsprocesser og infrastruktur kan for Tinglysningsretten sammenfattes i følgende.

Resume af Domstolsstyrelsen ansvar for infrastrukturforbedringer

- Tilpasning af tinglysningssystemet og snitflader til at kunne modtage advis om udstilling af nye ejendomme eller ændringer af eksisterende ejendomme fra Matriklen eller præmatriklen. Tingbogen kan allerede dette i dag.
- Implementering af BFE-nummer i Tingbogen.
- I forbindelse med tinglysning indsamles samtidigt efter nærmere aftale med kommunerne og SKAT oplysninger til brug for ejendomsbeskatningen
- Skifteretten skal i forbindelse med ejers død indberette oplysninger om kontaktperson til kommune/Ejerfortegnelsen.

Resume af Tinglysningsrettens ansvar for grunddataforbedringer

- Medvirke og bidrage med data og viden til datavask vedr.
 - Ejendomme (jordstykker, ejerlejligheder og bygning på fremmed grund)
- Indføre BFE-numre i Tingbogen for samlet fast ejendom og ejerlejligheder.

Beskrivelse af procesændringer (nye/ændrede/bortfaldne processer)

- Tinglysningsrettens opgaver med grundregistrering af ejendomstyperne ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund bortfalder.
- Foged- og skifteretterne indberetter oplysninger om ejerskifte til Tingbogen
- Foged- og skifteretterne meddeler oplysninger om administratorer af døds- og konkursboer til Ejerfortegnelsen. [Det er aftalt mellem Geodatastyrelsen/ Ejerfortegnelsen og Digital Tinglysning at følgende indføres i Digital Tinglysning:](#)
 - Anvendelse af validt BFE-nr i Digital Tinglysning
 - Valid Overtagelsesdato (kontrol af at feltet er udfyldt)
 - Valid Overdragelsesmåde (kontrol af at feltet er udfyldt)

9. Bilag 2: Implementering

9.1 Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

MBBL har følgende opgaver i implementeringen:

- Opgaveansvar vedrørende infrastruktur- og grunddataforbedringer jf. afsnit 8.1.
- Ændringer i BBR-loven, Byggeloven, Ejerlejlighedsloven og tilhørende cirkulærer og bekendtgørelser.
- Programledelse af implementering af Aftalepakke 1, jf. afsnit 5.
- I samarbejde med aftaleparterne og Grunddata-bestyrelsen at udarbejde en model for samordning for bygnings- og ejendomsdataområdet til sikring af, at der efter programmets implementering sker de nødvendige driftsjusteringer og videreudvikling af den del af ejendomsrådets digitale infrastruktur, som er dækket af programmet.
- Varetager kontakten til FOT-Danmark for koordinering af den fælles infrastruktur for bygningskodning.
- Grunddata om bygninger og boliger i BBR distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.
- Koordination af lovgivning der skal understøtte delprogrammets implementering
- Koordination og gennemførelse af tværgående kvalitetssikring og test

9.2 Kommunerne

Kommunerne har følgende opgaver i implementeringen:

- Opgaveansvar vedrørende infrastruktur- og grunddataforbedringer jf. afsnit 8.2.
- Anvendelse og understøttelse af digitale data i forbindelse med godkendelse af sag om matrikulær forandring eller ejerlejlighedsopdeling (i dag kendt som kommunalbestyrelsens afgivelse af "grøn erklæring").
- Anvendelse af digitalt avis om ændringer i Matriklen (statusændringer) og Ejerfortegnelsen
- Organisatorisk implementering af ændret arbejdsproces i kommunen vedrørende ejendomsdannelse.
- Anvendelse af data om ejendomme og ejerforhold fra Datafordeler i egne fagsystemer.
- Anvendelse af ny systemunderstøttelse og grunddata til opgaver med kommunal ejendomsskat og bidrag
- Anvendelse af en fælles tværgående infrastruktur til geokodning af bygninger med en standardiseret proces i de tilfælde, hvor kommunen gennemfører geokodning.
- KL og SKAT aftaler snitflader mellem de kommunale og statslige ejendomsskattesystemer.
- KL bidrager til at aftale roller og ansvar med KL/SKAT og Tinglysningsretten. Denne aftale skal desuden adressere styringen af datavask af ejeroplysninger samt sammenstillingen i Ejerfortegnelsen af Tingbogens og ESR's ejeroplysninger.

- KL/kommunerne medvirker til kvalitetssikring i forbindelse med dataload af den nye Ejerfortegnelse. Kommunerne er privilegerede indberetter i Ejerfortegnelsen
- Med den øgede automatisering i Ejerfortegnelsen fjernes en del af de manuelle opgaver, der i dag udføres i kommunerne i relation til registrering af ejere af fast ejendom. Alt kan dog ikke automatiseres, hvorfor der stadig vil være manuelle kommunale opgaver. Det drejer sig primært om:
 - Fejlretninger i relation til tinglysningsmeddelelser.
 - Henvendelser fra borgere og virksomheder.
 - Henvendelser fra Fogedret og Skifteret.
 - Håndtering af hændelsesbeskeder fra CPR.
 - Håndtering af hændelsesbeskeder fra CVR.
 - Håndtering af øvrige situationer, der kræver manuel kommunal vurdering/behandling.

9.3 Geodatastyrelsen

Geodatastyrelsen har følgende opgaver i implementeringen:

- Opgaveansvar vedrørende infrastruktur- og grunddataforbedringer jf. afsnit 8.3
- Ændring i Udstykningsloven m.v. og tilhørende cirkulærer og bekendtgørelser samt lovgivning ifm. Ejerfortegnelsen. F.eks. skal Bekendtgørelse for matrikulært arbejde ændres med krav om foreløbig registrering i Matriklen.
- Forretningsudvikling, organisatorisk og teknisk implementering i forbindelse med
 - Tidlig registrering af ændringer i fast ejendom i -Matriklen på grundlag af oplysninger fra de praktiserende landinspektører, herunder understøttelse af de praktiserende landinspektørers rolle i denne proces.
 - Ændret proces for matrikulær sagsbehandling og registrering hos GST ved udstykning og andre ejendomsændringer.
 - Prøvelse og registrering af ejerlejligheder og bygninger på fremmed grund.
- Der tilknyttes og vedligeholdes en beliggenhedsadresse til Matriklens ejendomme
- At koordinere datavask (ejerlejligheder og bygning på lejet grund) og sikre, at den bliver gennemført på tværs af autoritative registre, systemejere og involverede aktører.
- Varetager kontakten til Praktiserende Landinspektører for koordinering af leverancer af sagsdata til registrering i Matriklen.
- Varetager kontakten til KL for koordinering af kommunerne i forbindelse med myndighedsbehandling af matrikulære forandringer mv. kan tilgå sagsdata i Matriklen og Ejerfortegnelsen".
- Grunddata om ejendomme i Matriklen distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.
- Forretningsudvikling, organisatorisk og teknisk implementering i forbindelse med etablering af en Ejerfortegnelse, som den autoritative fortegnelse over de faktiske ejere af fast ejendom og administratorer heraf.
- Grunddata i Ejerfortegnelsen distribueres via Datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.
- Geodatastyrelsen etablerer en drifts- og supportorganisation ifm. etableringen af Ejerfortegnelsen. Geodatastyrelsen har i løsningsarkitekturen lagt vægt på at

Ejerfortegnelsen etableres som en flytbar løsning. Dog med undtagelse af integrationen til den fællesoffentlige Datafordeler. Her har Geodatastyrelsen valgt at udnytte eksisterende infrastruktur for at holde omkostningerne nede, og for at opnå synergi med andre grunddataprojekter i styrelsen.

9.4 SKAT

SKAT har følgende implementeringsopgaver, som skal gennemføres uafhængigt af, at SKAT moderniserer ejendomsvurderingssystemerne (jf. afsnit 3.4):

- Opgaveansvar vedrørende infrastruktur- og grunddataforbedringer jf. afsnit 8.4.
- At der er konsistens mellem kommunale ejendomsskattesystemer og de statslige ejendomsvurderingssystemer.
- KL og SKAT aftaler snitflader mellem de kommunale og statslige ejendomsskattesystemer.
- Vurderingsansættelserne (ikke grunddata) distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.
[Endelig afklaring heraf udestår]

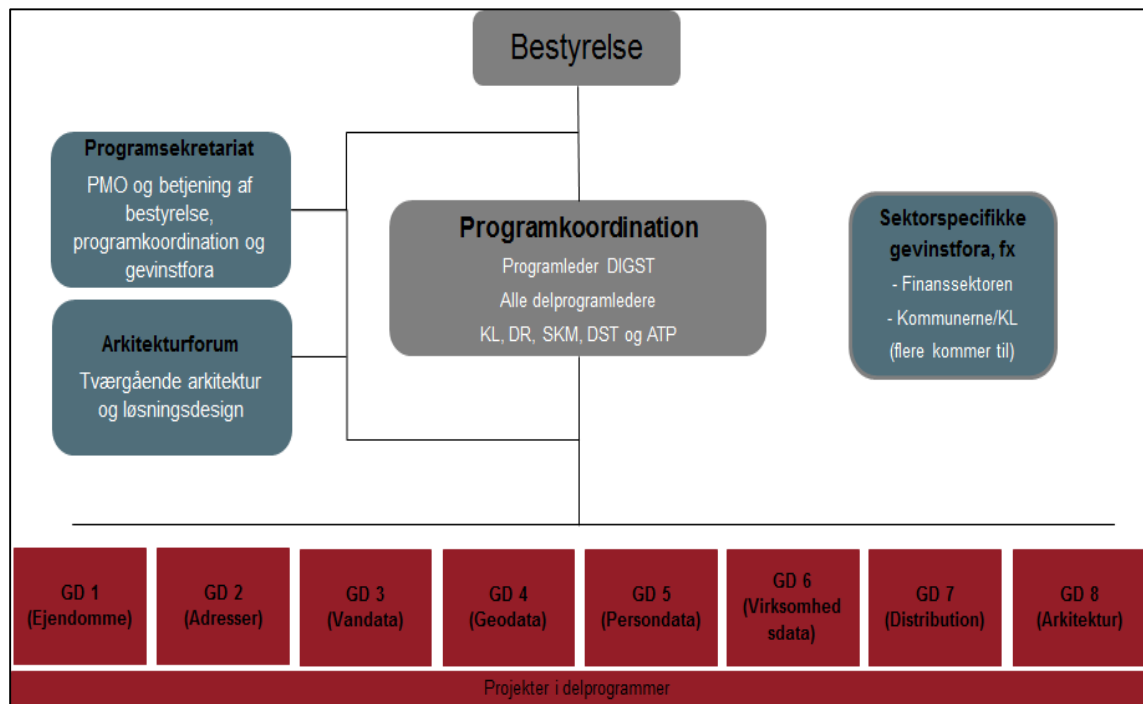
9.5 Domstolsstyrelsen

Domstolsstyrelsen har følgende opgaver i implementeringen:

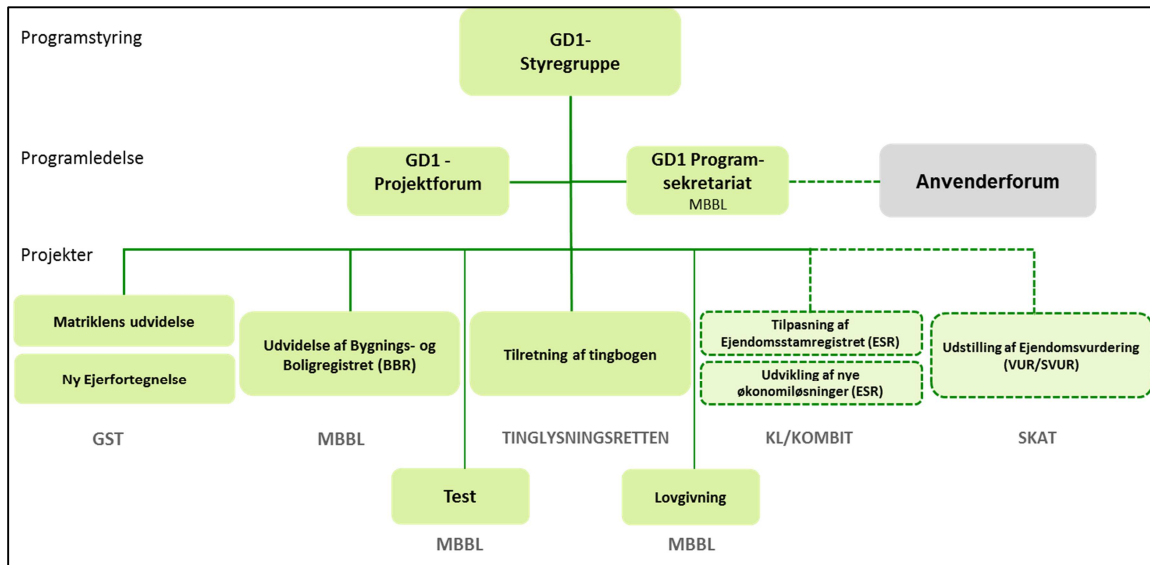
- Opgaveansvar vedrørende infrastruktur- og grunddataforbedringer jf. afsnit 8.5.
- Foreslår ændringer til Tinglysningsloven og tilhørende bekendtgørelser.
- Ansvar for at skifte- og fogedretternes implementering af en mekanisme, der ved ejendomsejers dødsfald underretter skifteretten om at afdøde var ejer af fast ejendom.
-

10. Bilag 3: Organisering

Nedenstående diagrammer illustrerer grunddataprogrammets og delprogrammets organisering. Det bemærkes at aftaleparternes organisering af projekternes evt. styregrupper ikke er medtaget i diagrammet. For oplysninger herom henvises til de enkelte projektinitieringsdokumenter.

Figur 10-1: Grunddataprogrammets organisering og sammenhæng til delprogrammerne.

Figur 10-2: Programmets organisering og aftaleparternes projekter.

10.1 Delprogramledelse

Delprogrammets overordnede ledelse varetages af styregruppen:

Aktør	Rolle
MBBL	Formand /Dataleverandør (BBR)
MBBL	Delprogramleder
GST	Dataleverandør/ (matriklen)/EF/datafordeler
	Datadistributør
Tinglysningsretten	Dataleverandør (tingbogen)
DIGST	Grunddatasekretariat/It-arkitekturansvarlig
KL/Kombit	Dataanvender
SKAT	Dataanvender

Styregruppeformandens opgaver er:

- Lede styregruppemøderne.
- Varetage delprogrammets kontakt til Grunddatabestyrelsen.

Delprogramstyregruppens opgaver er:

- Overordnet ansvar for en vellykket implementering af grunddataprogrammets aftale om *Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata*.
- Ansvarlig for at delprogrammet gennemføres i overensstemmelse med gældende styringsdokument og fælles implementeringsplan.
- Godkende forslag om delprogramændringer og beslutte korrigerende handlinger.
- Stille de nødvendige ressourcer til rådighed for delprogrammet, både med hensyn til kompetencer og økonomi.
- Godkendelse af og opfølgning på delprogrammets leverancer.

10.2 Delprogramstyring

10.2.1 Delprogramsekretariat

Den daglige delprogramledelse varetages af delprogramsekretariatet:

Aktør	Rolle
MBBL	Delprogramleder
MBBL	Sekretær

Delprogramlederens opgaver er:

- Lede delprogramsekretariatet
- Lede møder i projektforum
- Lede møder i koordinationsforum
- Deltage i delprogramstyregruppens møder
- Rapportere delprogrammets fremdrift til delprogramstyregruppen.

Delprogramsekretariatet opgaver i forhold til **delprogramstyregruppen** er:

- Indkalde til delprogramstyregruppemøder.
- Udarbejde referat af delprogramstyregruppemøder.
- Lede og planlægge delprogrammet i overensstemmelse med gældende styringsdokument.
- Etablering og løbende vedligeholdelse af fælles implementeringsplan indeholdende den overordnede planlægning af at delprogrammets enkelte projekter/delprojekter initieres, gennemføres og afsluttes, således at andre projekter/delprojekter, der er afhængige af deres resultater, kan iværksættes koordineret.
- Monitorering af fremdriften af delprogrammets projekter/delprojekter.
- Etablering og vedligeholdelse af risikovurdering af delprogrammets implementering. Risikovurderingen sker på grundlag af aftaleparterne oplysninger om projekternes fremdrift.
- Koordinering af alle tværgående aktiviteter med særlig fokus på lovgivning, kvalitetssikring og integrationstest.

Delprogramsekretariats opgaver i forhold til **projektforum** er:

- Indkalde til og facilitere møder i projektforum.
- Være drivkraft i den tværgående delprogramkoordination
- Vedligeholde delprogrammets beslutningslog.
- Redigere delprogrammets issueliste.
- Udarbejde oplæg vedrørende tværgående koordineringstiltag

Delprogramsekretariats opgaver i forhold til **eksterne interessenter** er:

- Koordinere kommunikationen af delprogrammet som helhed med fokus på overordnede spørgsmål.
- Sætte rammerne for samarbejdet med eksterne parter, herunder koordinationsforums arbejde samt afholdelse af møder med eksterne interessenter.

10.2.2 Projektforum

Projektforum foreslår og behandler konkrete delprograminitiativer og koordineringstiltag.

Aktør	Rolle
MBBL	Delprogramleder
MBBL	Sekretær
MBBL	Projektrepræsentant BBR
GST	Projektrepræsentant Matriklen/Ejerfortegnelsen/ datafordeler
Tinglysningsretten	Projektrepræsentant Tingbogen
KL/Kombit	Dataanvender BBR
SKAT	Dataanvender
DIGST	Grunddatasekretariat

Projektforum inddrager efter behov faglige kompetencer hos aftaleparterne.

Projektforums opgaver er:

- At holde aftaleparterne, herunder projekterne, orienteret om fremdriften af delprogrammet som helhed og af de enkelte projekter.
- Orientering og drøftelser af udfordringer i de forskelle projekters gennemførelse.
- Deling af viden om forhold der kan være kritisk for delprogrammets gennemførelse.
- Udarbejde forslag til initiativer og/eller korrigerende handlinger.
- Medvirke ved udarbejdelse af fælles implementeringsplan og anden planlægning, der har betydning for del programmets gennemførelse.
- Sikre at projekternes implementeringen af fælles forretningsregler, komponenter og snitflader sker som aftalt.
- Håndtering af krav og input fra eksterne parter, herunder anvenderforum.
- Sparring for delprogramsekretariatet.

10.3 Projekter

Organiseringen af delprogrammets projekter besluttet af de enkelte aftaleparter. Det er aftaleparternes ansvar, at projekterne er konsistent med delprogrammet.

Hvert enkelt projekts opgaver i forhold til delprogrammet er:

- Planlægge og gennemføre implementeringen af projektet i overensstemmelse med delprogrammets overordnede implementeringsplan.
- Deltage i møder i projektforum .
- Bidrage med faglige og forretningsmæssige kompetencer til projektforum .
- Levere statusrapporter, herunder risikovurderinger i standardiserede formater om projektets fremdrift mv.
- Deltage i det løbende samarbejde med aftaleparterne og øvrige samarbejdsparter.

11. Bilag 4: Økonomi

Anmærkning:

Delprogrammets opdaterede business case er opstillet ifm. delprogrammets opstart foråret 2013 og blev i denne sammenhæng fordelt på delprogrammets aktører. Der er siden sket en række forskydninger og ændringer, hvor økonomi er håndteret gennem de enkelte institutioner. Disse er ikke afspejlet i dette kapitel, der i sin foreliggende form alene har til formål at illustrere størrelsen og fordelingen af de omkostninger og gevinster som er indeholdt i delprogrammet. Økonomitallene vil ikke blive opdateret yderligere i dette dokument.

11.1 Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

AKTIVITET	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013 - 2023
Programledelse	-2,00	-2,30	-2,30	-1,80	-1,25	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75	-14,15
Forvaltning af forretningsansvaret for BBR	0,00	0,00	-0,50	-1,30	-1,30	-1,30	-1,30	-1,30	-1,30	-1,30	-1,30	-10,90
Forvaltning af BBR datamodel	0,00	0,00	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-4,50
Vedvarende styringsmodel i alt	-2,00	-2,30	-3,30	-3,60	-3,05	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-2,55	-29,55
Projektledeelse BBR-udvidelse (forretning)	-0,75	-0,75	-0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk BBR	0,00	-1,10	-1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,20
Datavask BBR (internt)	0,00	-0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,25
Datavask BBR(eksternt)	0,00	-1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,25
Datavask BBR i alt	-0,75	-1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Udvikling af BBR v2.0	0,00	-2,79	-6,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-9,08
Geokodning	0,00	-3,50		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3,50
Udvikling af registerudvidelse BBR	0,00	-6,29	-6,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-12,58
Modernisering og change management BBR	0,00	0,00	0,00	-4,30	-4,05	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-3,80	-31,15
Specifikation harmoniseret arealbegreb BBR	0,00	0,00	0,00	-0,50	-2,00	-1,50	0,00	0,00	-1,50	0,00	0,00	-5,50
MBBL i alt, excl. OIS	-2,75	-11,94	-11,44	-8,40	-9,10	-7,85	-6,35	-6,35	-7,85	-6,35	-6,35	-84,73
OIS datatjenester (løn). Overført fra AP7	0,00	0,00	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90	-8,10
OIS datatjenester (udvikling). Overført fra AP7	0,00	0,00	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	-5,40
OIS datatjenester i alt	0,00	0,00	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-13,50
MBBL i alt, incl. OIS	-2,75	-11,94	-12,94	-9,90	-10,60	-9,35	-7,85	-7,85	-9,35	-7,85	-7,85	-98,23

Tabel 3: Opdateredt budget (mio. kr) for MBBL's medvirken i gennemførelse af delaftale 1 (2013): Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Budgettet er udgiftsbaseret før afskrivninger og risikokorrektion, jf. DIGST's business case model. Se anmærkning.

Beskrivelse	Etablerings-omkostninger	Årlige drifts-omkostninger
HW/SW platformsudvidelser	0	0
Platform og database tilretning	1.458.000	364.500
Klienter, GUI og services	2.551.500	637.875
Integrationer	972.000	243.000
Migrering fra nuværende BBR	1.000.000	

Fælles infrastruktur for bygningsgeokodning	3.500.000	875.000
Ændringsimplementering	498.150	124.538
Kravspecifikation	600.000	
Datafordeler services	2.000.000	
Kravspecifikation og udvikling i alt:	12.579.650	2.244.913
Datavask BBR	1.500.000	
Projektledelse	1.057.965	264.491
Interessenthåndtering	400.000	100.000
Integrationstest	498.150	124.538
Udrulning (inkl. uddannelse)	249.075	62.269
Udfasning af bestående systemer		0
Projektomkostninger i alt	2.205.190	551.298
BBR-udvidelsen i alt	16.284.840	2.796.210

Tabel 4: Opdateret estimerede etablerings- og driftsomkostning for udvidelse af BBR i kr. (2013) Se anmærkning.

11.2 Kommunerne

AKTIVITET	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013 - 2023
Datavask	-0,67	-1,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,00
It-udvikling (ejendomsdata viewer)	0,00	-1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,00
Kommunerne i alt	-0,67	-2,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3,00

Tabel 5: Opdateret budget (mio. kr) for KL/kommunernes medvirken i gennemførelse af delaftale 1 (2013): Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Budgettet er udgiftsbaseret før afskrivninger og risikokorrektion, jf. DIGSTs business case model. Se anmærkning.

11.3 Geodatastyrelsen

AKTIVITET	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013 - 2023
Projektledelse Matrikel-udvidelse (forretning)	-0,75	-0,75	-0,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk. Matriklen	-0,70	-0,94	-0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,78
Udvikling af registerudv. Matriklen (interne)	-2,55	-1,59	-1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5,14
Udvikling af registerudv. Matriklen (eksterne)	-0,60	-9,42	-2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-12,02
Udvikling af registerudvidelse Matrikel i alt	-4,60	-11,01	-3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-18,61
Drift af registerudvidelse Matriklen	0,00	0,00	-1,22	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-2,43	-20,66
Datavask (internt)	-1,50	-1,50	-1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4,50
Datavask (eksternt)	-0,46	-6,50	-0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7,46
Datavask Matriklen i alt	-1,96	-8,00	-2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11,96
Ændret proces i Matriklen	0,00	0,00	0,58	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	9,78
Registrering af ejerlejlighed og BPLG	0,00	0,00	-0,43	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-7,23
GST i alt	-6,56	-20,70	-6,96	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-2,13	-51,26

Tabel 6: Opdateret budget (mio. kr) for GST's medvirken i gennemførelse af delaftale 1 (2013): Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Budgettet er udgiftsbaseret før afskrivninger og risikokorrektion, jf. DIGSTs business case model. Se anmærkning.

Beskrivelse	Etableringsomkostninger			Årlige drifts- omkostninger
	Interne ressourcer	Eksterne ressourcer	Total	
HW/SW platformsudvidelser			0	0
Platform og database etablering	768.600	5.490.000	6.258.600	1.251.720
Klienter, GUI og services	547.200	2.520.000	3.067.200	613.440
Integrationer	1.263.600	0	1.263.600	252.720
Migrering fra nuværende Matrikel	0	850.000	850.000	
Ændringsimplementering	0	1.058.940	1.058.940	211.788
Kravspecifikation	0	400.000	400.000	
Datafordeler services	0	2.000.000	2.000.000	
Kravspecifikation og udvikling i alt:	2.579.400	12.318.940	14.898.340	2.329.668
Datavask Matrikel	3.000.000	7.000.000	10.000.000	
Projektledelse		1.547.801	2.063.734	
Udbud		600.000	800.000	
Interessenthåndtering		375.000	500.000	100.000
Integrationstest		794.205	1.058.940	
Udrulning (inkl. uddannelse)		397.103	529.470	
Udfasning af bestående systemer		0	0	
Projektomkostninger i alt		3.714.108	4.952.144	100.000
GST i alt			29.850.484	2.429.668

Tabel 7: : Opdateret estimerede etablerings- og driftsomkostning for udvidelse af Matriklen i kr (2013). Se anmærkning.

11.4 SKAT

SKAT står udenfor aftalen om Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata.

11.5 Domstolsstyrelsen

AKTIVITET	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2013 - 2023
Projektledelse Ejerfortegnelse (forretning)	-0,37	-0,75	-0,75	-0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,25
Projektomk. Ejerfortegnelse	0,00	-1,24	-1,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,48
Kravspecifikation Ejerfortegnelse	0,00	-0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,50
Udvikling af EF og TB	0,00	-5,22	-5,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-10,94
Samlet udvikling af EF og Tingbog	-0,37	-5,72	-5,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11,81
Forretningsansvar og change management EF	0,00	0,00	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-3,60
Ordinær drift Ejerfortegnelse	0,00	0,00	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-2,05	-18,45
Samlet drift Ejerfortegnelse	0,00	0,00	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-22,05
Datavask Tingbog	-0,25	-0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,50
Tinglysningsretten i alt	-0,62	-7,97	-10,16	-2,83	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-2,45	-38,73

Tabel 8: Opdateret budget (mio. kr) for Domstolsstyrelsens medvirken i gennemførelse af delaftale 1 (2013): Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata. Budgettet er udgiftsbaseret før afskrivninger og risikokorrektion, jf. DIGSTs business case model. Se anmærkning.

Beskrivelse	Etablerings- omkostninger	Årlige drifts- omkostninger
HW/SW platformsudvidelser	0	0
Services ifm. BFE	1.215.000	303.750
Integrationer ifm. BFE	486.000	121.500
Tilretning af Tingbog ifm. BFE	1.500.000	375.000
Platform og databasetilføjelser (Ejerfortegnelse)	1.822.500	455.625
Klienter, GUI og services (Ejerfortegnelse)	729.000	182.250
Integrationer (Ejerfortegnelse)	1.701.000	425.250
Overførsel af ejerdata fra ESR	750.000	
Ændringsimplement.	745.350	186.338
Kravspecifikation	500.000	
Datafordeler services	2.000.000	
Kravspecifikation og udvikling i alt:	11.448.850	2.049.713
Datavask Tingbog	500.000	
Projektledelse	944.885	236.221
Udbud	0	
Interessenthåndtering	200.000	30.000
Integrationstest	894.885	134.233
Udrulning (inkl. uddannelse)	447.443	
Udfasning af bestående systemer		0
Projektomkostninger (ekstern) i alt	2487212,5	400.454
Domstolsstyrelsen i alt	14.436.063	2.450.167

Table 9: Updated estimated establishment and operating costs for expansion of the Tingbogen in kr (2013). See note.